

SAYI 6 • KASIM 2021

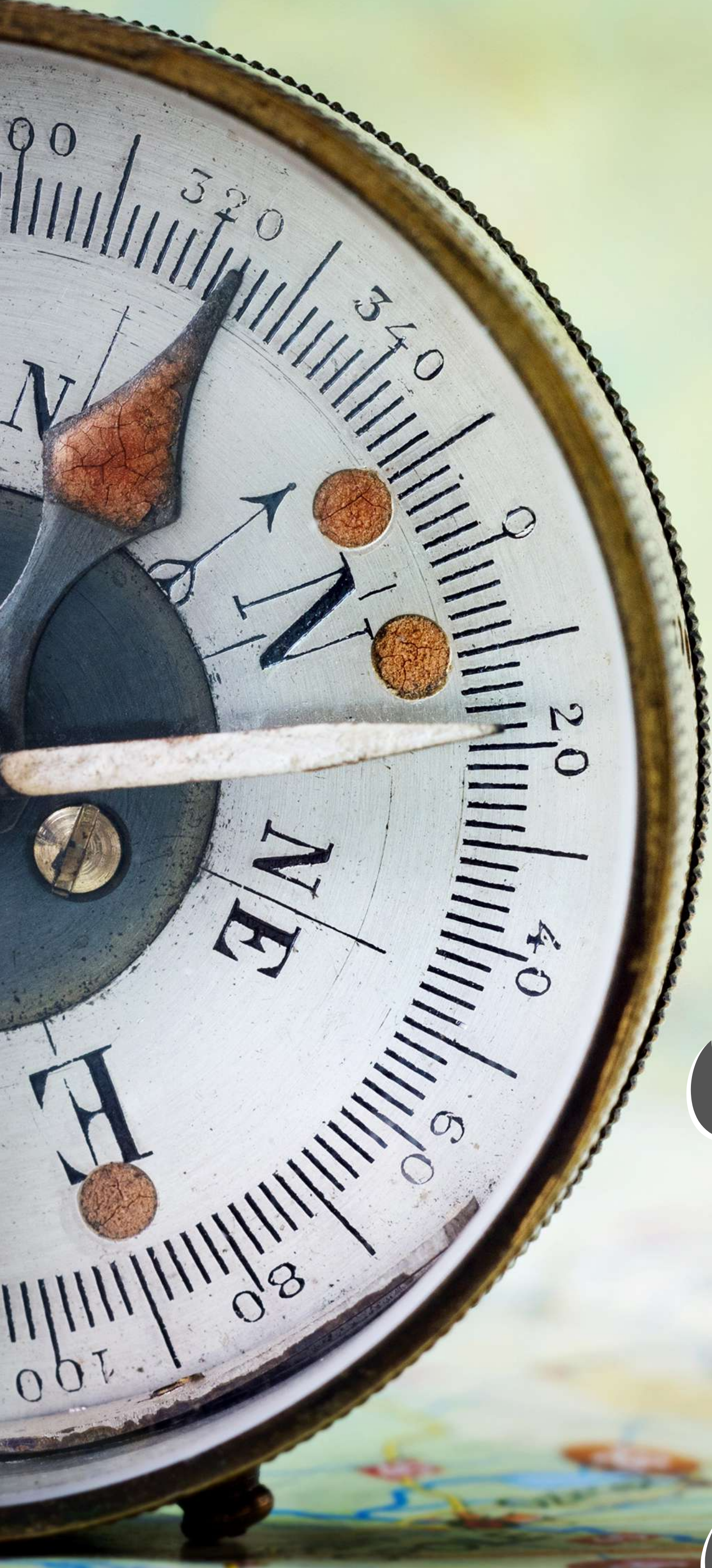
dipNOT

DOĞRU

ADIM

AT

*Kariyer
Yolculuğu*

İMTİYAZ
Adıyaman/Besni
Rehberlik ve
Araştırma Merkezi
Adına
Ömer POLAT
Kurum Müdürü

EDİTÖR
Aysel KATARCI
Rehberlik ve
Psikolojik Danışma
Hizmetleri Bölüm
Başkanı

YAYIN EKİBİ
Aysel KATARCI
Serap ÜNAL
Fatma BAYKAL
Ali METİN

**DİZGİ - LOGO -
TASARIM**
Ali METİN
Fatma BAYKAL

ADRES
Yenibesni Mah.
Kurdini Sokak Besni
Eğitim Vakfı İlkokulu
1. Kat 02300/
Besni/Adıyaman
Telefon : 0416 318
2060
Fax : 0416 318 2060
Web :
<http://besniram.meb.k12.tr>

Dergimizde yazısı
yayınlanan yazarlar,
yazısının
içeriğinden,
yazısında kullandığı
görsellerden kendisi
sorumludur.

İÇİNDEKİLER

3

ÖNSÖZ

ÖMER POLAT - BESNİ RAM MÜDÜRÜ

4

EDİTÖRDEN

AYSEL KATARCI - Besni RAM RPD Hizmetleri Bölüm Başkanı

5

KARİYER YOLUNUN İLK VİRAJİ: LİSELERE GEÇİŞ

FATMA BAYKAL- PSİKOLOJİK DANIŞMAN

13

LİSELERE GEÇİŞ SINAVI- ÖĞRENCİ VE AİLELERE ÖNERİLER

ALİ METİN - PSİKOLOJİK DANIŞMAN

17

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI (YKS) HAKKINDA HER ŞEY

AYSEL KATARCI - Besni RAM RPD Hizmetleri Bölüm Başkanı

26

SINAVA HAZIRLANAN VELİLERE ÖNERİLER

AYSEL KATARCI - Besni RAM RPD Hizmetleri Bölüm Başkanı

30

YAPAY ZEKÂ EŞİĞİNDE GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE MESLEKLERİN DEĞİŞİM MACERASINDAN HAREKETLE GELECEĞİN MESLEKLERİNE BAKIŞ

SERAP ÜNAL - PSİKOLOJİK DANIŞMAN

ÖMER POLAT
BESNİ RAM MÜDÜRÜ

ÖNSÖZ

Değerli Okurlarımız;

Yayın ekibimizin gayretli çalışmalarıyla siz değerli okurlarımıza sunulan “DİPNOT” dergimizin 6. sayısını sizlerle paylaşmaktan büyük mutluluk duymaktayız.

Bu sayımızda, öğrencilerimize “**Geleceğe Doğru Adım At**” diyerek başladığımız kariyer yolculuğuna, geleceğimize yön verecek yeni meslek alanları, sınav sistemi, tercih süreci ve bu süreçte aile desteğinin önemi gibi konularda öğrenci, öğretmen ve velilerimiz için rehber bilgiler yer almaktadır.

Teknoloji inanılmaz bir hızla gelişiyor ve bu hızıyla her geçen gün, adını daha önce duymadığımız yepyeni teknolojilerle, yapay zekâ kavramları ile karşılaşılıyor ve bu teknolojiden nasibini almış cihazlarla tanışıyoruz. Biz, bu teknoloji ve cihazlarla tanışıp haşır neşir olurken; bazı meslekler de “Elveda” diyerek bavulunu toplayıp bilinmeze doğru yol alıyor. Yepyeni iş kolları, en popüler meslekleri kökten bir değişime uğratmaya devam ediyor.

Dolayısıyla teknolojinin dünyamızı hızla değiştiriyor olması, bizleri yeni ve popüler mesleklerin neler olacağı konusu üzerinde düşünmeye ve bu yönde bir çalışma yapmaya sevk etti. Çocuklarımızın geleceği için çok önemli olan tercih vemeslek seçimi sürecinde öğrenci, öğretmen ve velilerimize destek olmak amacıyla hazırlanan dergimizin eğitim camiasına faydalı olmasını diler, emeği geçen çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

EDITÖRDEN

AYSEL KATARCI
BESNİ RAM REH.HİZ.BLM.BŞK

Merhaba Sevgili Okurlarımız;

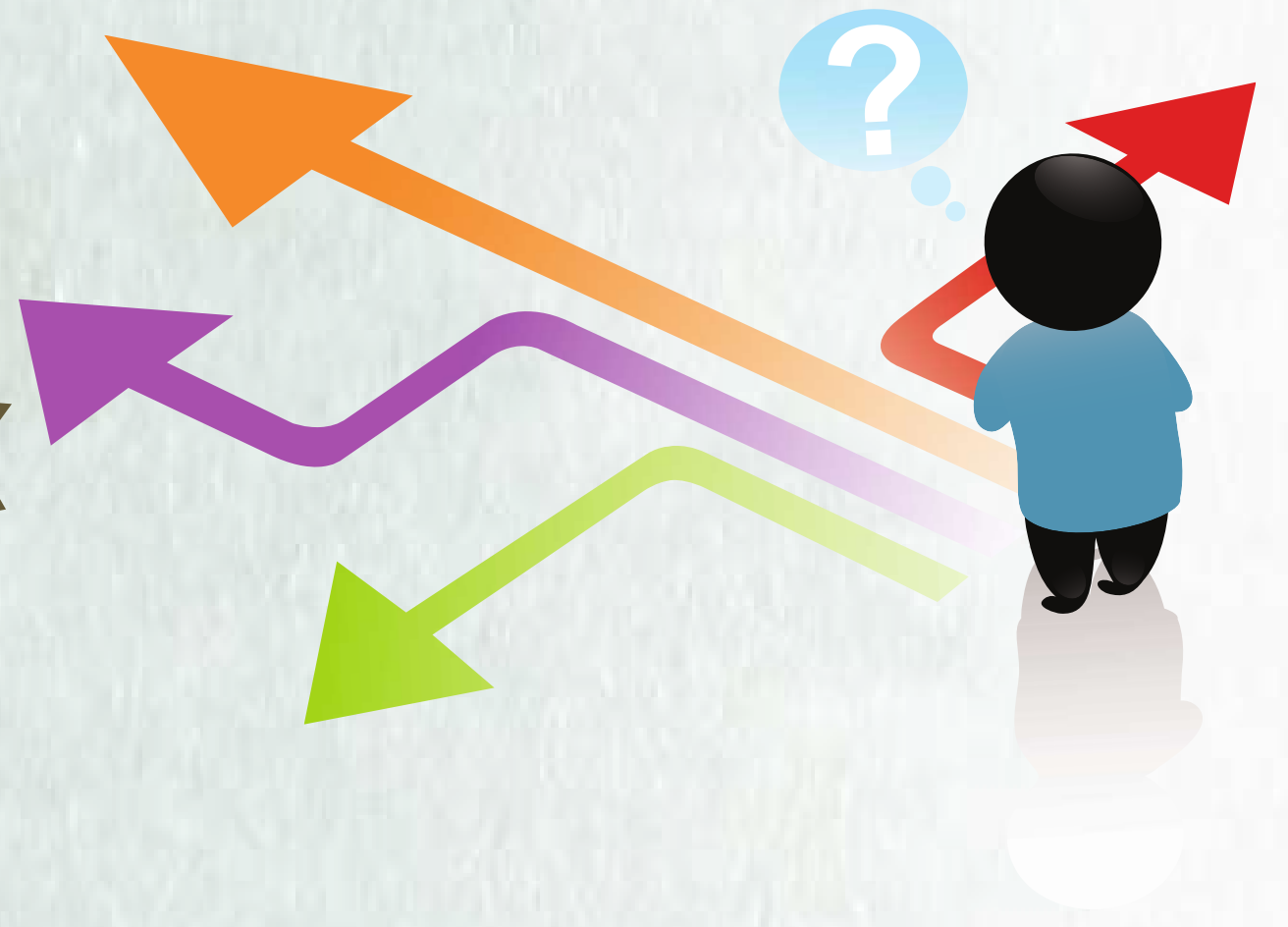
Sizlerin karşısına özenle çıkardığımız sayılarımızdan sonra aldığımız güzel dönütler, her yeni sayı için bizleri oldukça heyecanlandırıyor. Yine aynı özenle çıkardığımız bu sayımızı sizlere sunuyoruz. Bir önceki sayımız olan “Başarıya Giden Yolda Meslek Seçimi”nde öğrencilerimizin meslek seçimi konusunda yaşadığı kararsızlıkları çözmelerine yardımcı olmak amacıyla “Meslek Seçimi Ve Kariyer Planlama” konusunu ele almıştık. Önceki sayımızın devamı niteliğinde olarak bu sayımızı öğrencilerimizin sınav süreçlerine destek olmak için “Sınav Sisteminin Tanıtılması ve Tercih Süreci konusunda hazırladık.

Doğduğumuz andan, itibaren belirli ya da belirsiz bir plan içinde bulunuyoruz. Ebeveynlerimizin bize yönelik hayalleri ile başlayan, okul hayatımız ve toplumun takip ettiği, çoğu zaman içinde -meli, -malı ekini barındıran bir sürü kalıbın içinde bağımsız düşünmekte zorlanıyor ve ne istediğimizi çok da bilmeden, kendimize de sormadan ne istediğimizin farkında bile olamadan öğrenim hayatımızı tamamlıyor ve bütün bu “Böyle olmalısın” düzeni içerisinde birdenbire kendimizi; büyümüş ve iş ararken bulabiliyoruz. Pek çok gencin en çok kararsız kaldığı noktaların başında kariyer planlaması geliyor. İyi bir kariyer planlaması nasıl olmalı? Bu soruya cevap verebilmenin ilk adımı kendini tanımak ve gelecek beklentilerini ifade etmekten geçiyor. Kariyer kararı kişiye ait bir karardır. Hedef, deneyim, yetenek, değer ve ilgilerinden oluşur.

Başarılı bir kariyer için doğru kariyer planlaması büyük önem taşıyor. Kariyer planını geleceğinizde ulaşmak istediğiniz hedefe gitmenizi sağlayan bir harita olarak tanımlayabiliriz. Bu harita sizin karar verme becerilerinizi güçlendirecek yolculuğunuzda size eşlik edecektir. Karar verme aşamasını geçtikten sonra diğer işlemler daha kolay olacaktır. Kendinizi ne kadar iyi tanırsanız ne istediğinize karar vermeniz o kadar daha kolay olur. Kim olduğunuzu, yapmaktan zevk aldığınız şeyleri, bilgi ve becerilerinizi, başarılı olduğunuz alanları bilmeniz size fayda sağlayacaktır. Önemli olan nihai hedefin iyi belirlenmesi ve sürecin doğru planlanmasıdır. Bunun için aileler ve öğrenciler, kariyer planlaması konusunda okul rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ile Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinden danışmanlık alarak etkili ve başarılı bir yol takip edebilirler.

Peki siz kariyer yolculuğuna çıkmaya var mısınız?

KARİYER YOLUNUN İLK VİRAJI: LİSELERE GEÇİŞ

“Büyüyünce ne olacaksın?” sorusunu ilk ne zaman duydunuz hatırlıyor musunuz? Peki, ne cevap vermiştiniz? Öncelikle bu soruyu ve verdiğiniz cevabı tekrar düşünün. Şimdi ise bu soruyu kendinize tekrar sorun ne cevap veriyorsunuz. Fark edeceksiniz ki bu soruya verilen cevap şimdi farklılık gösteriyor. Tek amacı oyun olan bir çocuk iken verdiğiniz cevap ile şimdi okul sıralarında verdiğiniz cevap aynı değil. Bu soru yerini zamanla “Hangi liseye gideceğim? Hangi üniversite ve bölümü tercih etmeliyim? Mesleğimi nasıl seçmeliyim?” vb. sorulara bırakmaya başlayacaktır. Bu sorulara verdiğiniz cevaplar ise sizin kariyer yolunuzu belirlediğiniz haritayı oluşturacaktır. Bu yolda ise ilk viraj 8.sınıftan 9.sınıfa geçilen yani lise tercihinde bulunulan dönemdir. Sonraki dönemlerde bölüm, üniversite ve meslek tercihi olarak yol devam edecektir. Bu yazımızda liselere geçiş işlemlerinin nasıl gerçekleştiğini, lise türlerini ve tercihlerinizi nasıl yapacağınızı öğreneceksiniz.

Ülkemizde liselere geçiş, MEB tarafından yayınlanan “Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme İşlemleri Kılavuzu”na göre yapılmaktadır. Yerleştirme işlemleri; merkezi yerleştirme, yerel yerleştirme ve yetenek sınavıyla yerleştirme türlerine göre yapılmaktadır. Bu yerleştirme türlerini detaylı olarak inceleyecek olursak;

- **Merkezi Yerleştirme ;** Fen liseleri, sosyal bilimleri liseleri, özel program ve proje uygulayan eğitim kurumları (Anadolu liseleri, Anadolu imam hatip liseleri vb.) ve mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarına yerleştirilmek isteyen öğrenciler için MEB tarafından Liseler Geçiş Sistemi(LGS) adıyla yapılan merkezi sınav sonucunda puanı üstünlüğüne göre yerleştirmeyi ifade etmektedir.

Sınavla alacak okulları ve bu okulların kontenjanı MEB tarafından belirlenmektedir. **LGS sınavına girmek tercihen olup ZORUNLU DEĞİLDİR.** Eğer sınavla alan okulları gitmeyi düşünmüyorsanız bu sınava yönelik hazırlık yapmanıza gerek yoktur. 2021 Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu’na göre en fazla 10 tercih hakkı bulunmakta olup tercihlerde herhangi bir ikamet zorunluluğu yoktur. Örneğin; Besni’de ikamet eden bir 8.sınıf öğrencisiyseniz LGS sınav puanınızın yeterli olması halinde Besni dışından Adıyaman genelinde veya başka bir ilde LGS ile alan okulları tercih edebilirsiniz.

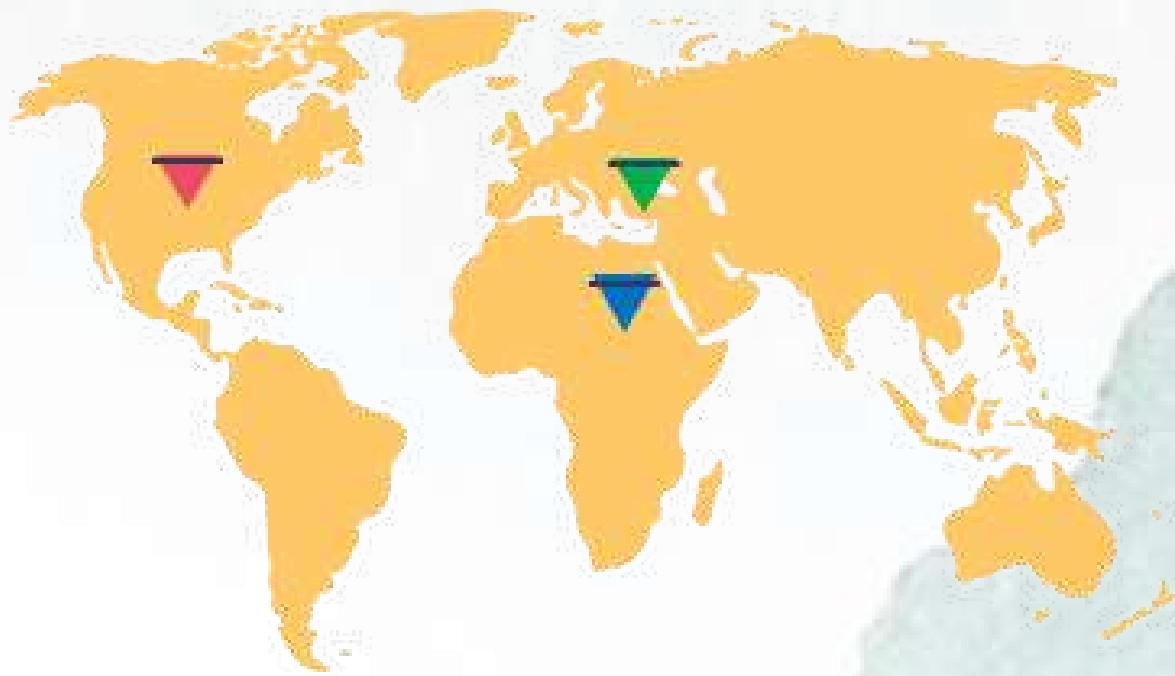
Adıyaman’da sınavla alan okullar;

- Adıyaman Fen Lisesi
- Adıyaman Altınşehir Anadolu Lisesi
- Esentepe Anadolu Lisesi
- Gölbaşı Fen Lisesi
- Besni Merinos Ali Erdemoğlu Fen Lisesi
- Kahta Borsa İstanbul Fen Lisesi
- Kahta Anadolu Lisesi
- Adıyaman Türkiye Odalar ve Borsalar Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi
- Adıyaman Anadolu İmam Hatip Lisesi
- Ebu Sadık Anadolu İmam Hatip Lisesi
- Mehmet Tefik Göksu Anadolu İmam Hatip Lisesi
- Besni Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi
- Adıyaman Mimar Sinan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi *
- Adıyaman Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi *
- Dumlupınar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi *
- Adıyaman Perre Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi *

*Belirtilen mesleki ve teknik Anadolu liseleri hem merkezi hem yerel yerleştirme ile almaktadır. Bazı bölümleri merkezi yerleştirme ile almaktadır.

Yerel Yerleştirme; okulların türü ve bulundukları yere göre oluşturulan kayıt alanlarına göre öğrencilerin ikamet adresleri, okul başarı puanı (OBP), devamsızlık gibi kriterlere göre yerleştirmeyi ifade etmektedir. OBP; 6, 7, ve 8.sınıf yıl sonu ortalaması alınarak hesaplanmaktadır. Tercih ekranında okulları 3 farklı renk ile ifade edilen kayıt alanlarına bölünmektedir. **Kayıt Alanı; Yeşil renk ile belirtilen kayıt alanı öğrencinin ikamet adresinde yer alan okulları ifade etmektedir. Komşu Kayıt Alanı; Mavi renk ile belirtilen kayıt alanı öğrencinin ikamet adresine göre komşu olan okulları ifade etmektedir. Diğer; Kırmızı renk ile ifade edilen kayıt alanının öğrencinin ikamet adresine göre kayıt alanı ve komşu kayıt alanında yer almayan il içindeki diğer okulları ve il dışındaki okulları ifade etmektedir.** 2021 Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu'na göre en fazla 5 tercih hakkı bulunmaktadır. Aynı kayıt alanında yer alan okullarda yerleştirme OBP üstünlüğüne göre yapılmaktadır. OBP eşitliği halinde özürsüz devamsızlık sayısına yapılmaktadır. Bu yerleştirme türü tüm öğrenciler için zorunlu olup hiçbir liseye yerleşememeleri halinde nakil dönemlerinde veya ilçe/il tercih komisyonlarınca örgün veya açık ortaöğretim(lise) kurumlarına yerleştirilmektedir.

- **Merkezi Sınav ile Öğrenci Alan Okullar ile Yetenek Sınavı ile Öğrenci Alan Okullar dışındaki tüm okullar bu yerleştirme türüne göre almaktadır.**

- **Besni için Merinos Ali Erdemoğlu Fen Lisesi ve Besni Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi'nin LGS ile alan sınıfları dışında tüm liseler yerel yerleştirme ile almaktadır. Örneğin Besni merkezde ikamet eden 8.sınıf öğrencisiyseniz ve Mustafa Erdemoğlu Anadolu Lisesi'ne gitmek istiyorsanız LGS sınavına girmeden tercih döneminde OBP ile yerel yerleştirmeden tercih yapabilirsiniz.**

Pansiyonlu Okullara Yerleştirme; Yerel yerleştirme tercihleri içinde öğrencinin ikamet adresinde diğer kayıt alanında yer alan pansiyonlu okullara göre yerleştirmeyi ifade etmektedir. 2021 Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu'na göre en fazla 5 tercih hakkı bulunmaktadır.

Yetenek Sınavı ile Alan Okullara Yerleştirme; Güzel sanatlar liseleri, spor liseleri mûsikî, geleneksel ve çağdaş görsel sanatlar ve spor programı/projesi uygulayan Anadolu imam hatip liselerine yerleştirmeyi ifade etmektedir. Bu okullara yerleştirme Yetenek Sınavı ile Öğrenci Alan Okullara Başvuru Kılavuzu'na göre yapılmaktadır. Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme işlemleri ile Yetenek Sınavı ile Öğrenci Alan Okullara Yerleştirme birbirinden bağımsız takvimlerde yürütülmektedir. Birine yapılan başvuru diğerini etkilememektedir. Her iki yerleştirme işlemlerinde de yer alan okullara başvurulabilir ancak tercihler sırasında yerleştirme işlemlerinden birinin tercih edilmesi gerekmektedir. Yani merkezi ve yerel yerleştirme ile alan okullardan veya yetenek sınavı ile alan okullardan biri tercih edilip kayıt işlemi ona göre yapılmaktadır.

Adıyaman'da yetenek sınav ile alan okullar ;

- **Adıyaman Güzel Sanatlar Lisesi**
- **Adıyaman Spor Lisesi**

LİSE TERCİHLERİNDE BİLMEN GEREKENLER

1. HANGİ LİSE TÜRÜNÜ TERCİH EDEBİLİRİM?

Ortaöğretim kurumları ders içerik ve sayılarına göre farklı lise türleri olarak sınıflandırılmaktadır. Lise türünü hangi alanda ilgi ve yeteneklerinizin olduğuna, ders içeriklerine, akademik eğitim mi mesleki eğitim mi isteyip istemediğinize karar vererek tercih edebilirsiniz. Mesleki eğitim almak istiyorsanız yani liseden itibaren meslek eğitim olarak lise sonrasında da çalışma hayatına katılmak istiyorsanız bu liseleri tercih edebilirsiniz. Üniversite eğitimi alarak çalışma hayatına katılmak istiyorsanız akademik eğitim veren liseleri tercih edebilirsiniz. Akademik eğitim veren liseler ders içeriklerine göre farklılık göstermektedir.

[illegible]

**4 yıl boyunca
alacağınız dersleri
görselde yer alan
ders içerik
tablosuna
tıkladığınızda
açılan sayfadan
ilgili lise türümün
ders programını
ayrıntılı
inceleyebilirsiniz.**

Fen Liseleri

Fen ve matematik alanlarında eğitim veren bu alanlara ilgi duyan veya bu alanlardaki yetenekli öğrencileri yükseköğretim programlarına yetiştiren lise türüdür. Bu lisede okuyan öğrencilerin bilimsel araştırmalar yapması, yeni buluşlara ilgi duyması, projeler hazırlaması beklenmektedir. Eğitim süresi 3 yıldır. Birinci yabancı dil olarak İngilizce okutulmaktadır. Öğrencilerini merkezi yerleştirme LGS puanına göre almaktadır. Bu liseleri fen ve matematik alanlarında yetenekliyseniz, bu alanlardaki meslekleri düşünüyorsanız, bilimsel araştırma yapıyor veya bunlara ilgi duyuyorsanız, yeni bilgileri anlamlandırıyorsanız, teknolojik gelişmeleri takip ediyorsanız, yeni buluşlara yönelik merakınız varsa tercih edebilirsiniz. Bu liselerden mezun olanlar genellikle meslek seçimi olarak tıp, mühendislik, eczacılık, mimarlık, hemşirelik gibi sayısal bölümde yer alanları seçmektedir. Eğer bu lise türünden mezun olacaksanız üniversite tercihinde sayısal puan türünde hazırlanmak gibi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Eşit ağırlık, sözel veya dil puan türüyle de tercih yapabilirsiniz.

Sosyal Bilimler Liseleri

Sosyal bilimler ve edebiyat alanlarında eğitim veren bu alanlara ilgi duyan veya bu alanlardaki yetenekli öğrencileri yükseköğretim programlarına yetiştiren lise türüdür. Yükseköğretime öğrenci yetiştirme amacının yanı sıra siyaset ve bürokrasi için donanımlı, kültürlü, farklı yabancı dilleri bilen, devlet yönetimine işlerlik kazandıracak bireyleri yetiştirmek de amaçları arasındadır. Bu lisede okuyan öğrencilerin sosyal bilimler, edebiyat ve sanata ilgi duyması veya yetenekli olması, akademik araştırmalar yapması, sosyal etkileşiminin ve iletişimin iyi olması, yabancı dillere ilgi duyması beklenmektedir.

4 yıl boyunca alacağınız dersleri görselde yer alan ders içerik tablosuna tıkladığınızda açılan sayfadan ilgili lise türünün ders programını ayrıntılı inceleyebilirsiniz.

[illegible]

Anadolu İmam Hatip Liseleri

Öğrencileri hem imamlık, hatiplik, Kur'an kursu öğrenciliği gibi meslek elemanı olarak yetiştirmek hem de yükseköğretim programlarına yetiştirmek üzerine eğitim veren lise türüdür. Bu lisede okuyan öğrencilerden temel dini bilgileri öğrenmesi ve kullanması, hitabet becerisinin olması, yükseköğretime hazırlanırken dini becerilerini de geliştirmesi beklenmektedir. Eğitim süresi 4 yıldır hazırlık sınıfı olanlardan ise 5 yıldır. Anadolu liseleri müfredatına ek olarak dini derslerde bulunmaktadır. Öğrencilerini hem merkezi yerleştirme LGS puanına hem de yerel yerleştirmeye göre almaktadır. Bazı Anadolu imam-hatip liselerinde fen ve sosyal bilimler müfredatın okutulan derslerde verilmektedir. Bu derslerin okutulduğu Anadolu imam-hatip liseleri genellikle LGS ile öğrenci almaktadır. MEB tarafından hangi okulların hangi yerleştirme ile alacağı kılavuz ile duyurulmaktadır. Bir okul iki yerleştirme türü ile de öğrenci alabilmektedir. Bu liseleri temel dini bilgiler eğitimi almak istiyorsanız, bu alandaki meslekleri düşünüyorsanız, yükseköğretime hazırlık ile birlikte din derslerini de almak istiyorsanız tercih edebilirsiniz. Bu liselerden mezun olanlar genellikle ilahiyat, İslami bilimler, din kültürü öğretmenliği, imamlık ve hafızlık gibi kendi alanlarından bölümleri tercih etmektedir. Eğer bu lise türünden mezun olarsanız üniversite tercihinde kendi alanınız dışında sayısal, eşit ağırlık, sözel veya dil puan türüyle de tercih yapabilirsiniz.

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ					
(FEN BİLİMLER PROGRAMI UYGULAYAN OKULLAR)					
DERSLER					
	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	TOPLAM
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	5	5	5	5	20
TARİH	2	2	2	2	8
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	-	0
COĞRAFYA	2	2	-	-	4
MATEMATİK	6	6	-	-	12
FİZİK	2	2	-	-	4
KİMYA	2	2	-	-	4
BIYOLOJİ	2	2	-	-	4
FELSEFE	-	2	2	-	4
YABANCI DİL	5	2	2	-	9
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR / GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	1	1	-	4
SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-	1
ARAPÇA (*)	4	3	-	-	7
MATEMATİK TARİHİ VE UYGULAMALARI (Seçmeli)	-	2	-	-	2
FEN BİLİMLERİ TARİHİ VE UYGULAMALARI (Seçmeli)	-	-	-	-	0
ORTAK DERSLER	33	28 + 2	12 + 18	10 + 1	64
MESLEK DERSLERİ	5	4	3	3	15
KUR'AN-I KERİM (*)	-	-	-	-	0
MESLEKİ ARAPÇA (*)	-	-	-	-	0
TEMEL DİNİ BİLGİLER	1	-	-	-	1
SİYER	-	2	-	-	2
FİKH	-	2	-	-	2
TEFSİR	-	-	2	-	2
DİNLER TARİHİ (*)	-	-	-	2	2
HADİS	-	2	-	-	2
AKAİD	-	-	1	-	1
KELAM	-	-	-	2	2
HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	-	2	-	2
İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ	-	-	-	-	0
OSMANLI TÜRKÇESİ (*)	-	1	-	-	1
TOPLAM	6	10	10	10	36
ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	39	38	22	21	120
MESLEK DERS SAATİ TOPLAMI	5	4	3	3	15
ORTAK DERS SAATİ	44	42	25	24	135

4 yıl boyunca alacağınız dersleri görselde yer alan ders içerik tablosuna tıkladığınızda açılan sayfadan ilgili lise türünün ders programını inceleyebilirsiniz.

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ					
(SOSYAL BİLİMLER PROGRAMI UYGULAYAN OKULLAR)					
DERSLER					
	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	TOPLAM
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	5	5	5	5	20
TARİH	2	2	2	2	8
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	-	0
COĞRAFYA	2	2	4	4	12
MATEMATİK	6	6	5	6	23
FİZİK	2	2	-	-	4
KİMYA	2	2	-	-	4
BIYOLOJİ	2	2	-	-	4
FELSEFE	-	2	2	-	4
YABANCI DİL	5	2	2	2	11
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR / GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	1	1	1	5
SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	4	2	-	-	6
ARAPÇA (*)	5	2	-	-	7
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (Seçmeli)	-	-	2	3	5
MANTIK (Seçmeli)	-	-	2	-	2
PSİKOLOJİ (Seçmeli)	-	-	2	-	2
SOSYOLOJİ (Seçmeli)	-	-	2	2	4
SOSYAL BİLİM ÇALIŞMALARI (Seçmeli)	-	2	-	-	2
ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (Seçmeli)	-	-	-	4	4
OSMANLI TÜRKÇESİ (Seçmeli)	-	-	1	-	1
İSLAM BİLİM TARİHİ (Seçmeli)	-	-	-	1	1
ORTAK DERSLER	33	28 + 2	12 + 18	10 + 1	64
MESLEK DERSLERİ	5	4	3	3	15
KUR'AN-I KERİM (*)	-	-	-	-	0
MESLEKİ ARAPÇA (*)	-	-	-	-	0
TEMEL DİNİ BİLGİLER	1	-	-	-	1
SİYER	-	2	-	-	2
FİKH	-	2	-	-	2
TEFSİR	-	-	2	-	2
DİNLER TARİHİ (*)	-	-	-	2	2
HADİS	-	2	-	-	2
AKAİD	-	-	1	-	1
KELAM	-	-	-	2	2
HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	-	2	-	2
İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ	-	-	-	-	0
OSMANLI TÜRKÇESİ (*)	-	1	-	-	1
TOPLAM	6	10	10	10	36
ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	39	38	22	21	120
MESLEK DERS SAATİ TOPLAMI	5	4	3	3	15
ORTAK DERS SAATİ	44	42	25	24	135

Fen ve Sosyal Bilimler programı uygulayan Anadolu imam hatip liselerinde 4 yıl boyunca alacağınız dersleri görselde yer alan ders içerik tablosuna tıkladığınızda açılan sayfadan ilgili lise türünün ders programını ayrıntılı inceleyebilirsiniz.

Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri

Öğrencilerin temel mesleki ve bilgi becerilerini geliştirerek çeşitli iş kollarına ve tercih edebilecekleri mesleki bölümlerin yer aldığı yükseköğretim programlarına öğrenci yetiştiren lise türüdür. Bu liselerde okuyan öğrencilerin seçtiği mesleki alan karşı ilgili olması, mesleki alana yönelik becerilerini geliştirmesi, alanına ilişkin ülkemizde ve dünyadaki gelişmeleri takip etmesi beklenmektedir. Eğitim süresi 4 yıldır hazırlık sınıfı bulunan okullarda eğitim süresi 5 yıldır. Öğrencilerini hem merkezi yerleştirme LGS puanına hem de yerel yerleştirmeye göre almaktadır. MEB tarafından hangi okulların hangi yerleştirme ile alacağı kılavuz ile duyurulmaktadır. Anadolu teknik ve Anadolu meslek programı olmak üzere 2 farklı program uygulanmaktadır. Anadolu teknik programı; bir mesleğe yönelik bilgi ve becerileri yanı sıra matematik, fizik, kimya ve biyoloji dersleri de 4 yıl boyunca ağırlıklı olarak verilmektedir. Merkezi yerleştirme türü ile öğrenci almaktadır. Anadolu meslek programı; bir mesleğe yönelik bilgi ve becerilerin yanında genel bilgi dersleri yer almaktadır ve yerel yerleştirme ile öğrenci almaktadır.

MTAL içinde yer alan okul türlerine göre alan ve dallar farklı gösterse de bu lise türlerinde toplam 47 alan toplam 105 dal bulunmaktadır. Bu okul türleri arasında sağlık meslek lisesi, endüstri meslek lisesi, ticaret meslek lisesi kız meslek lisesi, turizm lisesi, denizcilik lisesi, çok programlı Anadolu lisesi vb. yer almaktadır. Bu liseleri mesleki eğitim almak istiyorsanız, ilgi ve yetenekleriniz teknik alanlardaysa tercih edebilirsiniz. Bu liselerden mezun olduğunuzda eğitim gördüğünüz alan ve daldan hem diploma hem de işyeri açma belgesi alabilirsiniz. Alanının devamı niteliğinde olan yükseköğretim ön lisans programlarına devam ederseniz ek puan alabilir, üniversitelerin Teknoloji Fakülteleri, Turizm Fakülteleri ile Sanat ve Tasarım Fakültelerinde (Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Mezunları - (M.T.O.K.) ayrılan kontenjanlardan faydalanabilirsiniz. Eğer bu lise türünden mezun olacaksanız üniversite tercihinde ön lisans bölümleri dışında sayısal, eşit ağırlık, sözel veya dil puan türüyle alan lisans bölümlerini de tercih edebilirsiniz. Mesleğim Hayatım sitesinden <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/> daha fazla bilgi edinebilirsiniz.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ANADOLU MESLEK PROGRAMI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ					
DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATII	5	5	5	5
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
	TARİH	2	2	2	2
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	6	5	-	-
	FİZİK	2	2	-	-
	KİMYA	2	2	-	-
	BİYÖLOJİ	2	2	-	-
	FELSEFE	-	2	2	-
	YABANCI DİL	5	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	2	2	-
	GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	2	-	-	-
	SAGLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
	TOPLAM	33	28	15	11
ALAN DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ				
ALAN DERSLERİ TOPLAMI	ALAN DERSLERİ TOPLAMI	2	14	22	28
	SEÇİLECEK DERS SAATİ SAYISI (**)	4	1	6	3
	REHBERLİK VE YÖNLENDİRME	1	-	-	1
	TOPLAM DERS SAATİ	40	43	43	43

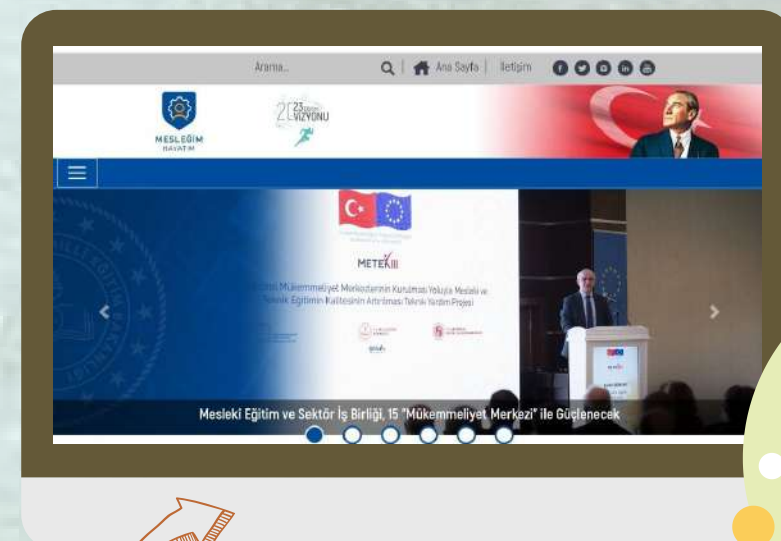
Anadolu meslek ve Anadolu teknik programı uygulayan mesleki ve teknik Anadolu liselerinde 4 yıl boyunca alacağınız dersleri görselde yer alan ders içerik tablosuna tıkladığınızda açılan sayfadan ilgili lise türünün ders programını inceleyebilirsiniz.

Mesleki Eğitim Merkezleri

Öğrencilerin; ilgi, istek, yetenek ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkarılması, başarılı ve mutlu olabilecekleri bir mesleği seçmeleri için meslekler hakkında

bilgilendirilmeleri, eğitim sistemi ile çalışma hayatı arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi amacıyla Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak öğrenci yetiştiren eğitim kurumlarıdır. Bu kurumlarda 27 alan ve 142 dalda eğitim verilmektedir. Kalfalık ve ustalık eğitimi almak üzere öğrenci kaydı yapılmaktadır. Eğitime başlanabilmesi için eğitim görülecek alan ve dala uygun işyeri ve usta öğreticinin olması ve MEB İşletmelerde Meslekî Eğitim Sözleşmesinin imzalanması gerekmektedir. Burada öğrenim gören öğrenciler öğrenci statüsünde olup, her türlü öğrencilik haklarından yararlanmaktadır. Mesleki eğitim merkezlerinde okuyan öğrencilere II. sınıfın sonunda Kalfalık Belgesi, 12. sınıfın sonunda ise Ustalık Belgesi verilmektedir. Bu programda okuyan öğrenciler istekleri doğrultusunda fark derslerini tamamlayarak diploma almaları halinde yükseköğretime gidebilmektedir. Bu kurumları ustalık ve kalfalık eğitimi almak istiyorsanız, lise eğitimiyle birlikte çalışma hayatına katılmak istiyorsanız tercih edebilirsiniz. Mesleğim Hayatım sitesinden <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/> daha fazla bilgi edinebilirsiniz.

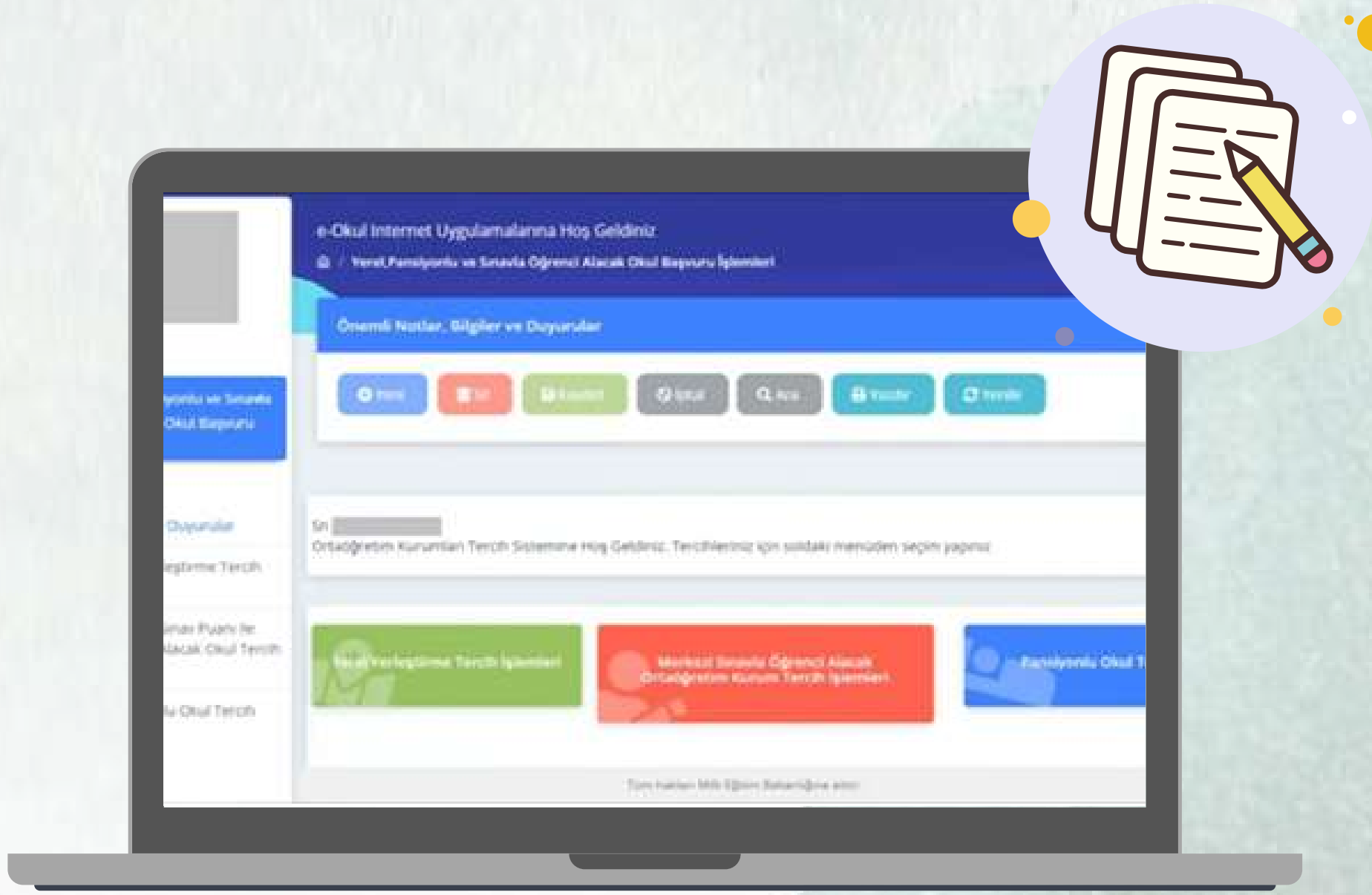
Siteye gitmek için tıklayınız.

2.TERCİH BAŞVURU EKRANIM NASIL OLACAK?

Tercih Ekranı, tercih işlemleri için belirtilen takvim içinde e-Okul'dan öğrenci girişi yapılarak görüntülenebilmektedir. Tercih işlemleri için görseldeki gibi bir ekran bulunmaktadır. Tercih işlemleri için ilk olarak Yerel Yerleştirme Tercih Ekranı açılmaktadır. Yani tercih verebilmek için yerel yerleştirme ile alan okullardan tercih yapmak zorunludur. Yerleştirme işlemleri ise ilk olarak Merkezi Yerleştirme tercihlerinden yapılmaktadır. 2021 Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu'na göre Merkezi Yerleştirme için en fazla 10 tercih hakkı, Yerel Yerleştirme için en fazla 5 tercih hakkı ve Pansiyonlu okullar için en fazla 5 tercih hakkı olmak üzere toplam 20 tercih hakkı bulunmaktadır.

Yerel Yerleştirme için en fazla 5 tercihin hakkının 3'ü aynı okul türünden yapılmaktadır. Tüm bu bilgiler 2021 Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu'na göre ifade edilmiş olup 2022 kılavuzunda değişiklikler olabilir. LGS tercih listesi yani merkezi yerleştirmede yazılacak okullar öğrencinin LGS puanı ve yüzdelik dilimine göre hazırlamalıdır. Tercih sırası ise öğrencinin isteği göz önünde bulundurularak oluşturulmalıdır. Unutmamalıdır ki 4 yıl boyunca o okulda okuyacak olan öğrencinin kendisidir. Okula gitmek için her sabah istekle ve mutlulukla uyanması, motive olması isteyerek tercih ettiği okulu kazanmasıyla ilgilidir.

**FATMA BAYKAL
A.C YAMAZAKİ ORTAOKULU
PSİKOLOJİK DANIŞMAN/REHBER ÖĞRETMEN**

LGS

LİSELERE GEÇİŞ SINAVI ÖĞRENCİ VE AİLELERE ÖNERİLER

Liselere yerleştirmede temel olarak 2 sistem kullanılır.

- 1.Merkezi Yerleştirme (Sınavla öğrenci alan okullar)**
- 2.Yerel Yerleştirme (İkamet adresine göre öğrenci alan okullar)**

+ Yetenek Sınavı (Güzel Sanatlar Liseleri, Spor Liseleri, Bazı Anadolu İmam Hatip Liseleri)

LİSELERE GEÇİŞ SİSTEMİ SINAVI (LGS)

Merkezi Yerleştirme Sistemi kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından her sene sınavla öğrenci alacak okullar belirlenir ve kontenjanları kamuoyuna açıklanır.

Bu okullara öğrenci yerleştirmek için MEB, her sene haziran ayında LGS adıyla merkezi bir sınav yapar.

**SINAVLA ÖĞRENCİ
ALAN
OKULLAR
HANGİLERİ?**

**FEN
LİSELERİ**

**SOSYAL
BİLİMLER
LİSELERİ**

**PROJE
OKULLARI**

**ANADOLU
TEKNİK
LİSELERİ**

10 SORUDA LGS'Yİ TANIYALIM

1.LGS Sınavına Kimler Girebilir?

Liselere Merkezi yerleştirme kapsamında 8.sınıf öğrencilerine yönelik yapılmaktadır. Kılavuzda belirtilen şartlara uyan 8.sınıf öğrencileri sınava girebilecektir.

2.LGS Sınavında Hangi Konular Çıkacak?

LGS'de sorular 8.sınıf konularından sorulmaktadır. Yani sadece 8.sınıfta gördüğünüz konulardan sorumlusunuz.

3.LGS Sınavı Nasıl Yapılacak?

Sınav sözel ve sayısal olmak üzere iki oturum halinde gerçekleştirilmektedir. Sözel oturumda 50 soru bulunmakta 75 dakika süre verilmektedir. Sayısal oturumda ise 40 soru bulunmakta 80 dakika süre verilmektedir.

4.Hangi Dersten Kaç Soru Çıkacak?

1. OTURUM SÖZEL BÖLÜM		
9:30-10:45		
Dersler	Soru sayısı	Süre
TÜRKÇE	20	75 DAKİKA
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	10	
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	10	
YABANCI DİL	10	
TOPLAM SORU SAYISI	50	
45 DAKİKA DİNLENME		
2. OTURUM SAYISAL BÖLÜM		
11:30-12:50		
Dersler	Soru sayısı	Süre
MATEMATİK	20	80 DAKİKA
FEN	20	

5.Sorular Nasıl Olacak?

Sorular
çoktan seçmeli TEST
şeklinde olacak.

3 yanlış cevap
1 Doğruyu götürcek.

6.LGS'de Testlerin Katsayısı Kaç?

TÜRKÇE

4

İNKILAP TARİHİ

1

MATEMATİK

4

DİN KÜLTÜRÜ

1

FEN VE TEKNOLOJİ

4

YABANCI DİL

1

7.LGS Başvuruları Nasıl Olacak?

LGS başvuruları MEB tarafından paylaşılacak olan kılavuzda yer alan takvime göre gerçekleştirilecektir. Covid-19 Salgın Hastalık Tedbirleri kapsamında 2 senedir başvurular otomatik olarak alınmaktadır.

8.LGS Sınavına Girmek Zorunlu Mu?

LGS sınavına girmek **ZORUNLU DEĞİLDİR**, tercihen girilen bir sınavdır. Bu sınava merkezi yerleştirme içinde yer alan liselerde okumak isteyen öğrenciler girebilecektir. Besni için örnek verecek olursak Besni Merinos Ali Erdemoğlu Fen Lisesi ile Besni Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi'nin LGS ile alan sınıflarına gitmek veya ilçe/il dışındaki okullara gitmek istiyorsanız bu sınava girebilirsiniz. Eğer bu liseler dışında kalan liselere gitmek istiyorsanız, sınava girmek zorunda değilsiniz. Örneğin; Mustafa Erdemoğlu Anadolu Lisesi'ne gitmek istiyorsunuz bu okula yerleştirme LGS puanı ile değil yerel yerleştirme ve OBP ile yapılacaktır.

9.LGS'de Yerleştirme Nasıl Olacak?

LGS Sınavı puan üstünlüğüne göre yapılmaktadır. Herhangi bir ikamet(adres) kısıtlanması bulunmamaktadır. Puana uygun istenen lise tercih edilebilecektir. Puan eşitliği halinde kılavuzda belirtilen kriterlere göre öncelik sağlanacaktır.

10.LGS Sınavına Girmeyenlerin Liselere Yerleştirmesi Nasıl Olacak?

LGS dışındaki yerleştirme türleri ile yapılmaktadır. Yerel yerleştirme denilen ikamete dayalı OBP üstünlüğüne göre yapılan yerleştirme türü sınava giren/girmeyen öğrenciler için zorunlu olarak yapılmaktadır. Resim, müzik ve spor gibi alanlarda yetenekliyseniz yetenek sınavıyla alan okullara başvurabilir kazanırsanız gidebilirsiniz. Görüldüğü gibi liselere gitmek için tek seçenek LGS ile alan okullar değildir. **Dolayısıyla LGS'ye girmemeniz halinde liselere gitmenizde engel yoktur.**

LGS'YE HAZIRLIK SÜRECİNDE ÖĞRENCİLERE ÖNERİLER

DÜZENLİ ÇALIŞIN: Tam öğrenmenin gerçekleşmesi ve konuların özümsemesi için düzenli çalışın. “İşleyen demir ışıldar” sözünü kendinize sık sık hatırlatarak, programlı ve planlı olmaya, ertelemeden hedefler koyarak çalışmaya özen gösterin

SORU SAYISINA ODAKLANMAYIN: Zorlandığınız konuları ya da eksikleri belirleyerek çalışın; çözülen soru sayısına odaklanmak yerine amacınıza ve ihtiyacınıza uygun sorulara yönelin. Hataların neden kaynaklandığını belirleyin. Aksi takdirde konuyu anlamadan sadece test çözmek ya da ısrarla aynı konudan soru çözmek, çalışmayı verimli kılmaz. Aralık ayında MEB’in yayınladığı örnek soruları inceleyip, önceki yıllarda çıkmış soruları çözmeye zaman ayırın.

ÖNCELİKLERİNİZİ DOĞRU BELİRLEYİN: Zamanı verimli şekilde kullanmak için günlük aktiviteleri ve çalışmalarını listeleyin: Hangi aktiviteleri hangi sıra ile yapacağım; bugün hangi konuları ne kadar süre çalışmalıyım; kendime, dinlenmeye ne kadar vakit ayırmalıyım vb.

EZBERLEMİYİN, ÖĞRENİN: Sınavda öğrencilerden okuduklarını anlamaları, edindikleri bilgiyi kullanarak sonuca ulaşmaları bekleniyor. O nedenle soruları çözerken sizden tam olarak ne istendiğinden emin olmalı, ezberden kaçınmalısınız. Bilgiyi, neden-sonuç ilişkisi kurarak öğrenmeye çalışın.

DENEME SINAVLARINI ÖNEMSEYİN: Önceki yıllardan farklı olarak sınav sözel ve sayısal olarak iki bölümden oluşacak. Bu nedenle her iki oturuma ayrılan süreleri iyi kullanmak gerekecek. Yeni sınav sistemine alışmak için pratik yapmalı, deneme sınavlarını önemsemelisiniz.

Süre tutarak çalışmak da

EN ETKİN ÖĞRENME HATA YAPMAK: Hatalar en etkin öğrenme yollarından biridir. Hata yapmak sizi korkutmasın; moralinizi bozmadan soru çözmeye, pratik yapmaya devam edin, yaptığınız yanlışların üzerine giderek nedenlerini tespit edin.

BESLENME VE UYKUYA DİKKAT: Sınava hazırlanan öğrencilerin ruh ve beden sağlığını koruması büyük önem taşıyor. Hem sınav hazırlığı hem de sınavdaki performansınız açısından uyku ve beslenmenize dikkat edin. Çalışırken dinlenme araları verin, uzun süre uykusuz kalmayın. Protein, sebze, meyve ağırlıklı beslenin, bol su için, daha az şeker içeren yiyecekler tüketin.

'MATEMATİĞİ ANLAMİYORUM' DEMEYİN: Kaygıyı azaltmaya yönelik teknikler (kontrollü nefes alma egzersizleri gibi) kullanın. Olumsuz düşünceleri fark edip onlara karşı alternatif açıklamalar getirin. “Matematiği hiç anlamıyorum zaten” yerine “Matematikte anladığımı ve anlamadığımı konular var, yeterince çalışırsam başarabilirim, bunun için neler yapabilirim?” demek, stresi yönetmenize yardımcı olur.

HAYALLER KURUN: Kendinizi sevdiğiniz bir şeyle ya da etkinlikle ödüllendirmek, geleceğe dair hayaller kurmak, planlamalar yapmak da motivasyonu artırmada olumlu katkılar sağlayabilir.

**RUH VE BEDEN
SAĞLIĞINIZI KORUYUN!**

LGS'YE HAZIRLIK SÜRECİNDE VELİLERE ÖNERİLER

LGS hazırlık süreci yalnızca öğrencilerin yaşadığı bir süreç değildir. Öğrencinin ailesi de bu süreçte sınavın etkilerini hissetmektedir. Bu nedenle sınav sürecinin aile ile birlikte yürütülmesi gerekmektedir. Bilindiği gibi LGS sınavı liselere girişte uygulanan özel bir sınavdır. Sınav iki farklı oturumdan oluşmaktadır. Okul puanı ile yerleşmek istemeyen öğrencilerin LGS sınavına girerek sınavdan iyi bir puan almaları gerekmektedir. Hazırlık aşamasında öğrencilerde görülebilen sınav stresi ve birtakım kaygılar, sınavın olumsuz sonuçlanmasına neden olabilmektedir. Bu nedenle sınavın hazırlık aşamasında anne ve babalara bazı öneriler sunmak faydalı sonuçlar sağlayabilir. LGS sınavı yalnızca bilgi birikimini ölçen bir sınav olmadığı için bu sürecin psikolojik yönünün bulunduğu da unutulmamalıdır.

“BU SINAV GELECEĞİN” DEMEYİN: Sınavdaki başarısını gelecekteki başarısı ile eş tutmak öğrencilerin üzerindeki baskıyı artırıyor. Anne babalar sınav hakkında konuşurken; “Bu sınav geleceğin için çok önemli, çok çalışmalısın!”, “Böyle gidersen istediğin okula gidemeyeceksin” gibi söylemlerden kaçınmalı.”

RAHATLAMASINA İZİN VERİN: Bazen çalışma temposu öğrencileri yorabilir, performanslarında değişimler olabilir. Böyle durumlarda dinlenme, farklı aktiviteler yapma, sosyalleşme ve arkadaşları ile vakit geçirme gibi ihtiyaçlarını görmek ve bunlara olanak sağlamak onlara iyi gelecektir.

ÇABALARINI ALKIŞLAYIN: Çocuklar, en çok anne babalarını mutlu etmek ve gururlandırmak isterler. Onlardan aldıkları olumlu geri bildirimler ile kendilerini daha iyi hisseder ve güçlenirler. Bu nedenle; anne ve babalar, çocuklarının sınava hazırlanırken sergilediği doğru davranışları onlarla paylaşmalı, gösterdikleri çabaya vurgu yapmalı, onları yüreklendirmeli.

EMPATİ KURUN: Gelişimsel ve yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak davranmak, anlayış göstermek, büyümenin getirdiği bazı zorluklarla baş edebilmelerine destek olmak; onların kaygılarını azaltacaktır.

OKULLARI TANITIN: Çocukların ilgi ve yeteneklerine uygun lise hedeflerini belirlemelerine, okullar hakkında bilgi edinmelerine yardımcı olabilirsiniz.

KARŞILAŞTIRMA YAPMAYIN: Sık görülen bir davranış da belki motivasyon amaçlı başvurulmuş, ama asla motivasyon yaratmayan, çocuğunun başarısını yakın çevredeki diğer çocukların başarısıyla karşılaştırma eğilimidir. "Komşunun kızı gece ikiye kadar çalışıyormuş, Onların ekonomik durumları iyi değil, ama çocuk zehir gibi, nasıl da çalışıyor, sen neden çalışmıyorsun anlamıyorum" türünde bir konuşma genellikle tartışmayla sonuçlanır. Çocuğunuzu sadece kendisiyle karşılaştırmalısınız.

SEVGİYİ ŞARTLI SUNMAYIN: Birçok öğrenci sınavı kazanamama durumunda anne ve babalarının kendilerine' sevgi ve güvenlerini kaybedeceklerini düşünmektedirler. Başarılı ya da başarısız her koşulda onların yanında olabileceğimizi onlara hissettirmeliyiz. Sınavlar sadece birer fırsattır. Bu fırsatların bir şekilde telafisi vardır.

YKS

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI (YKS) HAKKINDA HER ŞEY

YKS NEDİR?

YKS; üniversitelere yerleşmek için girilmesi gereken sınavların ortak adıdır. YKS kapsamında yapılan sınavlar; Temel Yeterlilik Testi (TYT), Alan Yeterlilik Testi (AYT) ve Yabancı Dil Testi (YDT) olmak üzere üç testten oluşmaktadır. . YKS'de sorulan sorular ÖSYM yani Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından hazırlanmaktadır.

ÖSYM, Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı olarak merkezi Ankara'da olan sınavların uygulanması, sonuçların açıklanması ve öğrencilerin üniversitelere yerleştirilmesi işlemlerini yapan kurumdur.

En temelinden başlayacak olursak YKS, TYT, AYT, YDT sınavlarının uygulama detaylarını birlikte öğrenelim;

2022 YKS NE ZAMAN YAPILACAK?

2022 TYT (Temel Yeterlilik Testi) Sınavının Yapılacağı Tarih

Tarih: .../06/2022
(... Haziran 2022, Cumartesi)

Saat: 10:15
Süre: 135 dakika

2022 AYT (Alan Yeterlilik Testi) Sınavının Yapılacağı Tarih

Tarih: .../06/2022
(... Haziran 2022, Pazar)

Saat: 10:15
Süre: 180 dakika

2022 YDT (Yabancı Dil Testi) Sınavın Yapılacağı Tarih

Tarih: .../06/2022
(... Haziran 2022, Pazar)

Saat: 15:45
Süre: 120 dakika

2022 YKS (TYT, AYT ve YDT) Sınav Sonuçlarının Açıklanacağı Tarih

.../08/2022
(Ağustos 2022 İlk Haftası)

YKS'NİN KAPSAMI VE SORU SAYILARI

TYT'NİN KAPSAMI

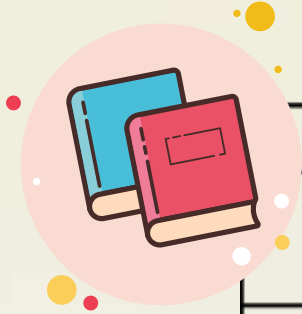
Temel Yeterlilik Testi (TYT) 4 farklı test ve toplam 120 sorudan oluşmaktadır. Bu 4 testte sorulacak olan soruların sayısı ve derslere göre dağılımı şöyledir:

TYT' DEKİ TESTLER VE KAPSAMLARI		
Testin Adı	Testin Kapsamı	Soru Sayısı
Türkçe Testi	Türkçeyi doğru kullanma, okuduğunu anlama ve yorumlama, kelime hazinesi, temel cümle bilgisi ve imla kurallarını kullanma becerilerini ölçmeye yönelik sorular	40
Sosyal Bilimler Testi	Tarih (5 soru), Coğrafya (5 soru), Felsefe (5 soru), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi veya ilave Felsefe (5 soru) alanlarındaki temel kavram ve ilkeleri kullanma becerilerini ölçmeye yönelik sorular	20
Temel Matematik Testi	Temel Matematik kavramlarını kullanma ve bu kavramları kullanarak işlem yapma, temel matematiksel ilişkilerden yararlanarak soyut işlemler yapma, temel matematik prensiplerini ve işlemlerini gündelik hayatta uygulama becerilerini ölçmeye yönelik sorular	40
Fen Bilimleri Testi	Fizik (7 soru), Kimya (7 soru), Biyoloji (6 soru) alanlarındaki temel kavram ve ilkeleri kullanma becerilerini ölçmeye yönelik sorular	20

AYT'NİN KAPSAMI

AYT'de sorulacak soruların sayısı ve derslere göre dağılımı ise şöyledir:

AYT' DEKİ TESTLER VE KAPSAMLARI		
Testin Adı	Testin Kapsamı	Soru Sayısı
Türk Dili ve Edebiyatı- Sosyal Bilimler- 1 Testi	Türk Dili ve Edebiyatı (24 soru) Tarih-1 (10 soru) Coğrafya-1 (6 soru)	40
Sosyal Bilimler- 2 Testi	Tarih-2 (11 soru), Coğrafya-2 (11 soru), Felsefe Grubu -Felsefe, Psikoloji, Sosyoloji, Mantık- (12 soru), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi veya Felsefe Grubu (6 soru) Alanlarındaki temel kavram ve ilkeleri kullanma becerilerini ölçmeye yönelik sorular	40
Matematik Testi		40
Fen Bilimleri Testi	Fizik (14 soru), Kimya (13 soru), Biyoloji (13 soru)	40

Yerleşmeyi istenilen bölüm için AYT'de gerekli puan türünün yer aldığı iki testten yani toplam 80 sorudan sorumlu olunmaktadır. Puanın hesaplanabilmesi için bu testlerin her birinden en az 0,5 net yapılması gerekmektedir.

PUAN TÜRÜNE GÖRE DERSLERİN YÜZDE AĞIRLIKLARI

TYT	Türkçe	Sosyal Bilimler	Matematik	Fen Bilimleri
	%33	%17	%33	%17

TYT	Matematik Testi	Fen Bilimleri Testi		
	Matematik	Fizik	Kimya	Biyoloji
%40	%30	%10	%10	%10

SAYISAL

Tabloda da görüldüğü gibi, SAY puanı hesaplanırken, AYT Fen Bilimleri testinin ağırlığı %30 dur. Bu %30'un:

- %10'u Fizik
- %10'u Kimya
- %10'u Biyoloji

EŞİT AĞIRLIK

TYT	Türk Dili ve Edebiyatı – Sosyal Bilimler -1 Testi			Matematik Testi
	Türk Dili ve Edebiyatı	Tarih-1	Coğrafya-1	Matematik
%40	%18	%7	%5	%30

Tabloda da görüldüğü gibi, EA puanı hesaplanırken, AYT Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 testinin ağırlığı %30 dur. Bu %30'un:

- %18'i Türk Dili ve Edebiyatı
- %7'si Tarih-1
- %5'i Coğrafya-1

SÖZEL

TYT	Türk Dili ve Edebiyatı – Sosyal Bilimler-1 Testi			Sosyal Bilimler-2 Testi			
	Türk Dili ve Edebiyatı	Tarih-1	Coğrafya-1	Tarih -2	Coğrafya-2	Felsefe Grubu	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi/İlave Felsefe Grubu
%40	%18	%7	%5	%80	%8	%9	%5

Tabloda da görüldüğü gibi, SÖZ puanı hesaplanırken, AYT Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 testinin ağırlığı %30 dur. Bu %30'un:

- %18'i Türk Dili ve Edebiyatı
- %7'si Tarih-1
- %5'i Coğrafya-1

Yine tabloda görüldüğü gibi, EA puanı hesaplanırken, AYT Sosyal Bilimler-2 testinin ağırlığı %30 dur. Bu %30'un:

- %8'i Tarih-2
- %8'i Coğrafya-2
- %9'u Felsefe Grubu
- %5'i Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi/İlave Felsefe Grubu

DİL

TYT	Yabancı Dil Testi (YDT)
%40	%60

MERAK EDİLEN SORULAR

1. İSTEDİĞİM BÖLÜM İÇİN HANGİ SINAVLARA GİRMEK ZORUNDAYIM?

► TYT'YE HANGİ DURUMDA GİRMELİYİM?

Bir önceki yıl yapılan TYT'de , puanın 200 ve üzeri ise TYT sınavına girme zorunluluğun bulunmamaktadır. Dilerseniz sınava girmeden, bu puanın ile tercih yapabilirsiniz. Fakat bunun için, belirtilen ücretle beraber YKS başvurusunu yapmak ve başvuru esnasında TYT hariç gireceğiniz testleri (AYT veya YDT) seçmek zorundasınız. Planınız bu ise, başvuru işlemlerini bitirdikten sonra, TYT'ye girmeden, tercih dönemine gelindiğinde, TYT puanı ile öğrenci alan bütün bölümleri tercih edebilirsiniz.

Eğer önceki yıl aldığınız TYT puanını kullanmak istemiyorsanız TYT, katılmak zorunda olduğunuz bir sınavdır.

TYT puanı ile gidebileceğin bölümler de iki yıllık ön lisans bölümleri veya özel yetenek sınavları ile öğrenci alan yükseköğretim programlarıdır.

► AYT'YE HANGİ DURUMDA GİRMELİYİM?

AYT; Eşit Ağırlık (EA), Sayısal (SAY) veya Sözel (SÖZ) puanlarından herhangi biri ile öğrenci alan bir bölüme yerleşmek istediğinizde girmeniz gereken bir sınavlar bütünüdür. Hesaplaması istenen puan türlerine göre testlere girilmesi gerekmektedir.

► YDT'YE HANGİ DURUMDA GİRMELİYİM?

YDT ; DİL (Yabancı Dil) puanı ile öğrenci alan bir bölüme yerleşmek istediğinizde girmeniz gereken bir sınavdır.

2. TERCİH YAPABİLMEK İÇİN EN AZ KAÇ PUAN ALMAM GEREKİR?

Tercih dönemine gelindiğinde, bölüm ve üniversiteleri tercih edebilmek için aşılması gereken “baraj puanları” bulunmaktadır. Peki, baraj puanı nedir?

Bir ön lisans (yani iki yıllık bölümler) veya bir lisans (yani dört yıllık bölümler) bölümünü tercih edebilmek için, baraj puanları şu şekildedir;

YKS Baraj Puanları

- Ön lisans programlarını (iki yıllık yüksekokulları) tercih edebilmek için: **En az 150 TYT puanı**
- Özel yetenek gerektiren lisans programlarına ön kayıt yaptırabilmek için: **En az 150 TYT puanı**
- SAY puanı ile merkezi yerleştirme yapılan lisans programlarını tercih edebilmek için: **En az 180 SAY puanı**
- EA puanı ile merkezi yerleştirme yapılan lisans programlarını tercih edebilmek için: **En az 180 EA puanı**
- SÖZ puanı ile merkezi yerleştirme yapılan lisans programlarını tercih edebilmek için: **En az 180 SÖZ puanı**

NOT: 2021 YKS' de ilk kez ikinci bir ek yerleştirme ile belirlenen bu baraj puanları, 140 TYT puanı ve 170 AYT puanı olarak geriye çekilmiştir.

Engelli Öğrenciler için Baraj Puanı Nedir?

Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlarda engelli öğrenciler için (bedensel engelli, görme engelli, işitme engelli, MR (mental retardasyon) ile “yaygın gelişimsel bozukluklar” (otizm spektrum bozuklukları (OSB), Asperger sendromu, RETT sendromu, dezintegratif bozukluklar, sınıflanamayan grupta yer alan yaygın gelişimsel bozukluklar), engelli olduklarını belgelemeleri kaydıyla, TYT puanının 100 ve üzerinde olması gerekmektedir.

3.YKS PUANLARI İLE NERELERE GİDEBİLİRİM?

► TYT Puanı İle Nerelere Gidebilirim?

TYT puanı ile bir üniversiteye girebilmeniz için, TYT puanının en az 150 olması gerekiyor.

150 ve üzeri TYT puanı ile 2 yıl eğitim veren ön lisans bölümlerini tercih edebilirsiniz.

150 ve üzeri TYT puanı ile özel yetenek sınavı ile öğrenci alan yükseköğretim programlarına başvurabilirsiniz.

► SAY – EA – SÖZ – DİL Puanları İle Nerelere Gidebilirim?

SAY – EA – SÖZ ve DİL puanlarının hesaplanması için öncelikle **TYT puanınızın 150 ve üzeri** olması gerekir.

TYT' de 150 ve üzeri puan aldıysanız SAY, SÖZ, EA, DİL puanınız da 180 ve üzeri ise, bu puan türleri ile öğrenci alan lisans programlarını de tercih edebilirsiniz, TYT puanı ile öğrenci alan ön lisans programlarını da tercih edebilirsiniz.

4.TERCİH YAPABİLMEM İÇİN GEREKLİ SIRALAMA BARAJLARI NEDİR?

Lisans programlarının bazılarını tercih edebilmek için, sadece baraj puanı aşmak yeterli değildir. Sınava giren adaylar içindeki sıralamanın da belli bir barajı aşması gerekmektedir. Sıralama barajı isteyen bölümler ve sıralamaları şu şekildedir;

YKS SIRALAMA BARAJLARI

	TIP FAKÜLTESİ SAYISAL PUAN TÜRÜNDE EN DÜŞÜK 50.000
	DİŞ HEKİMLİĞİ SAYISAL PUAN TÜRÜNDE EN DÜŞÜK 80.000
	ECZACILIK SAYISAL PUAN TÜRÜNDE EN DÜŞÜK 100.000
	MİMARLIK PROGRAMLARI SAYISAL PUAN TÜRÜNDE EN DÜŞÜK 250.000
	MÜHENDİSLİK* PROGRAMLARI SAYISAL PUAN TÜRÜNDE EN DÜŞÜK 300.000
	HUKUK EŞİT AĞIRLIK PUAN TÜRÜNDE EN DÜŞÜK 125.000
	ÖĞRETMENLİK* PROGRAMLARI FARKLI PUAN TÜRÜLERİNDE EN DÜŞÜK 300.000

(*) Orman, Ziraat, Su Ürünleri/Su Bil. Fakülteleri programları, Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği programları hariç; Ziraat Fakültelerinin Gıda Mühendisliği programları dâhil

(*) Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık programı dâhil

5.2022 YKS SONUÇLARI NASIL DUYURULACAK?

2022 YKS Sınavı; ÖSYM tarafından takvimde belirtildiği şekilde tahmini olarak 2022 Ağustos ayı içinde, ÖSYM'nin aday işlemleri sayfasından (ais.osym.gov.tr) duyurulacaktır. Her aday, kendisine ait şifre ve T.C. Kimlik Numarası ile bu adresten sisteme girerek sınav sonuç belgesine ulaşabilecektir.

6. TERCİH YAPARKEN NELERE DİKKAT EDECEĞİM?

- Tercihler ÖSYM tarafından belirlenen tarih aralığında arasında ÖSYM'nin aday işlemleri sayfasında (ais.osym.gov.tr) yapılmaktadır. Belirlenen süre içinde tercihlerinizi sisteme kaydetmeniz gerekmektedir.
- Bir mühendisin, bir doktorun, bir öğretmenin vb. mesleklere sahip olmak bireylerin nasıl bir yaşam sürdüreceği konusunda belirleyici olmaktadır. Tercih yaparken nasıl bir yaşam istediğiniz, ilgi ve yeteneklerinize uygun bir meslek olup olmadığını göz önünde bulundurunuz. Buna dikkat ettiğinizde sizi hem başarılı hem de mutlu bir gelecek bekleyecektir. Seçilecek mesleği icra eden kişilerle görüşmek ve çalışma ortamlarını görmek de tercihlerinize karar verirken yararlı olacaktır.
- Ön lisans programlarını TYT' de 150 ve üzeri puan aldıysanız, lisans programlarını ise AYT/YDT' de ilgili puan türünde 180 ve daha fazla puan aldıysanız tercih edebileceksiniz. TYT' de 150 ve üzeri puan aldıysanız özel yetenek ile öğrenci alan lisans programlarına da başvurabilirsiniz.

- Tercih edilecek bölümlerin bazılarında puan ve sıralama barajı haricinde kendine has özel koşullar bulunmaktadır. Bu yüzden ÖSYM kılavuzunda “bakınız/koşullar” olarak gösterilen bölümü mutlaka inceleyiniz.
- Tercih listenizi hazırlarken önce kendi başarı sıralamanıza uygun bir bölümlerden bir havuz oluşturabilirsiniz. Puanınızın yetmediğini düşündüğünüz ancak çok istediğiniz birkaç bölüme de listenizde yer verebilirsiniz. Sonrasında ise kendi başarı sıralamanıza yakın bölümlerden seçimler yaparak listenin sonuna doğru, kendi başarı sıralamanızın daha gerisinde yer alan bölümlerden de seçimler yaparak tercih listenizi tamamlayabilirsiniz. Yeni açılan bölümleri tercih listenizde sıralarken istediğiniz tercih sıralamasına yerleştirmenizde herhangi bir sakınca yoktur. Burada dikkat edilmesi gereken husus, kazanıldığında kayıt olmak istemeyeceğiniz bölümlerdir. “Okumak istemediğiniz bölümlere tercih listenizde kesinlikle yer vermemelisiniz”.
- Dikkat edilmesi gereken hususlardan biri de tercih listenizdeki bölümleri sıraya dizme işlemidir. Tercihleri sıraya dizmenin tek bir kuralı vardır. O da adayın isteğidir. Oluşturulan havuzdaki programları sıralarken puana, başarı sırasına bakmadan her adımda hangi tercihinizi daha çok istiyorsunuz diye düşünerek tercih listenizi oluşturmalsınız. En çok istediğimiz bölümü en üste yazabilirsiniz. Sonra, kalanlardan en çok istediğimizi ikinci sıraya yazarak bu mantıkla tamamen istek sıramıza göre bir tercih listesi oluşturabilirsiniz.
- Listenizi isteğinize göre sıraladığınızda daha düşük puanlı bir tercih daha yüksek puanlı bir tercihin üstüne gelebilir. Hiç sakıncası yok. Sonuçta daha düşük puanlı olmasına rağmen onu daha çok istiyorsunuz demektir.

- Yükseköğretim Kurumları Sınavı'nda başarılı olan okul birincileri, genel kontenjan ve okul birincileri kontenjanı göz önünde tutularak merkezî yerleştirme ile yerleştirme puanlarının elverdiği en üst tercihlerine yerleştirileceklerdir. Okul birincileri için ayrılan kontenjanlar sınırlıdır. Bu nedenle tercihlerinin tümünü çok istenen yükseköğretim programları arasından yapan okul birincileri, puanları yeterince yüksek değilse hiçbir programa kayıt hakkı kazanamayabilirler. Eğer okul birincisi iseniz, bu olanaktan yararlanabilmek için tercihlerinizi, puan durumlarınızı göz önünde tutarak dengeli bir şekilde yapmalısınız. Başarı sıralaması olarak önlerdeyseniz kendi puanınıza yakın yüksek yerleri tercih edebilirsiniz. Ancak başarı sıralamanız gerilerdeyse geniş bir aralıktan tercih edebilirsiniz.

Örneğin başarı sırası 60 bin olan bir okul birincisi olduysanız birkaç tane 30 bin başarı sıralaması olan yerlerden, geride ise 90 bin başarı sıralaması olan yerlerden tercih edebilirsiniz.

- Vakıf üniversitesi tercih etmeyi düşünüyorsanız burs ve indirim durumlarını öğrenerek, ödeyeceğiniz ücrete dikkat edebilirsiniz.
- Covid-19 nedeniyle eğitimle uzaktan devam etmek zorunda kaldığı düşünüldüğünde tercih edeceğiniz üniversitenin uzaktan eğitim altyapısına özellikle dikkat edebilirsiniz.
- Türkiye'de birçok öğrenci üniversiteyi başka bir şehirde okumayı tercih ettiği düşünüldüğünde yurt ve barınma olanaklarını detaylı bir şekilde araştırabilirsiniz. Özellikle Anadolu'da ilçelerdeki meslek yüksekokullarını tercih ederseniz bulunduğu ilçe, ulaşım, yurt ve barınma olanaklarının bilinerek tercih edilmesi gerekmektedir.

- Hangi bölümü seçerseniz seçin çağımızın yetkinlik çağı olduğu unutulmamalıdır. Mesleki eğitim almayı yetkinliklerinizi de geliştirmeyi hedeflemeniz önemli bir yere sahip olmaktadır.
- Tercih yaparken uzmanlardan yardım almaktan çekinmeyiniz. Üniversitelerin yüz yüze ve Online Tercih Danışmanlığı'ndan, Okul ya da Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinde oluşturulan Tercih Danışmanlığı Birimlerinden faydalanabilirsiniz.

Doğru Tercih, Aydınlık Gelecek!

7. ÖSYM YERLEŞTİRME İŞLEMLERİNİ NASIL YAPIYOR?

YKS Puanı İle Bir Üniversiteye Yerleşme İşlemi

ÖSYM, YKS sınavına giren ve tercih yapma hakkı kazanan bir adayı, bir yükseköğretim programına iki şekilde yerleştirir. Bunlar:

1. Merkezi Yerleştirme İşlemi

Merkezî yerleştirmede adaylar yükseköğretim programlarına; YKS puanları, varsa ek puanları, yükseköğretim programları ile ilgili tercihleri ve bu programların kontenjan ve koşulları göz önünde tutularak ÖSYM tarafından yerleştirileceklerdir.

- 2021 yılında, YKS sonuçlarına göre yapılacak merkezî yerleştirmede, 2021 yılı yerleştirme puanları ile 2021 yılı için hesaplanmış ek puanlar kullanılacaktır.
- Tablo 3C, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarındaki alanların devamı niteliğinde olduğu kabul edilen ve adayların ek puanla yerleştirilebilecekleri ön lisans programlarını göstermektedir.
- Tablo 3A ve Tablo 3B.I, ortaöğretimdeki bazı alanlar ile aynı alanda olduğu kabul edilen ek puan uygulanacak lisans programlarını göstermektedir.
- Tablo 3A'da, Tablo 3B.I'de yer alan programlar için ek puanlar, 30.03.2012 tarihi itibarıyla bir mesleğe yönelik program uygulayan ortaöğretim kurumlarından mezun olan veya belirtilen tarih ve öncesinde öğrenim görmekte olan öğrenciler için uygulanacaktır.
- Adayların hangi yükseköğretim programları için ek puanlarının hesaplanacağını öğrenebilmeleri için Tablo 3A'da, Tablo 3B.I'de ve Tablo 3C'de alanlarını bulmaları ve bu alanların karşısındaki yükseköğretim programlarını incelemeleri gerekmektedir.
- Merkezî yerleştirmede kontenjanı dolmayan veya kaydolmama nedeniyle boş kalan kontenjanlara, ÖSYM tarafından ek yerleştirme yapılacaktır.

2. Özel Yetenek Sınavı İle Yerleştirme İşlemi

Bazı üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği vb. bazı programları, öğrencilerini özel yetenek sınavı ile seçmektedir.

- Özel yetenek gerektiren programlara başvurular doğrudan programın bağlı bulunduğu yükseköğretim kurumuna yapılır.
- Özel yetenek sınavı gerektiren programlar Tablo 5'te yer almaktadır. Tablo 5'te yer alan yükseköğretim programlarına başvurabilmek için 2022-TYT puanının en az 150 olması gerekmektedir.

- Başvuru şartları ilgili yükseköğretim kurumları tarafından başvuru için internet sayfalarında verilecek duyurularda yer alacaktır.
- Özel Yetenek Sınavı sonuçlarına göre öğrenci alan programlardan Tablo 4'teki eş değer lisans programlarına yatay geçiş yoluyla geçmek isteyen adayların ilgili puan türünde 180 veya daha fazla puan almış olmaları zorunludur.
- Merkezî yerleştirme ile bir yükseköğretim programına kesin kayıt hakkı kazanmış adaylar da isterlerse özel yetenek sınavıyla öğrenci alan yükseköğretim programlarına başvurabilirler.
- Devlet Konservatuvarlarının/Konservatuvarların lise devresi mezunları merkezî sınava girmeden özel yetenek sınavı sonucu ile Konservatuvarların lisans devresine Yükseköğretim Kurulunun belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde yerleştirileceklerdir.
- Bu adayların yükseköğretim programlarına alınmalarıyla ilgili işlemler ilgili yükseköğretim kurumlarınca yürütülecektir.
- Güzel Sanatlar Fakültelerinin Resim ve Heykel bölümlerinde okumak isteyenlerin, üstün yeteneklerinin belirlenmesi için ilgili yükseköğretim kurumlarına doğrudan başvurmaları gerekmektedir.
- Bu adayların değerlendirme ve seçme işlemleri ilgili rektörlüklerin oluşturduğu komisyonlar tarafından yapılacaktır.

Kaynakça

<https://www.osym.gov.tr/TR,20845/2021-yuksekogretim-kurumlari-sinavi-yks-kilavuzu.html>
<https://www.amfiweb.net/2021-yeni-acilan-bolumler-ve-fakulteler-tam-liste/>

AYSEL KATARCI
 BESNİ RAM
 REH.PSK.DNŞ.HİZ.BLM.BŞK

Yükseköğretimde

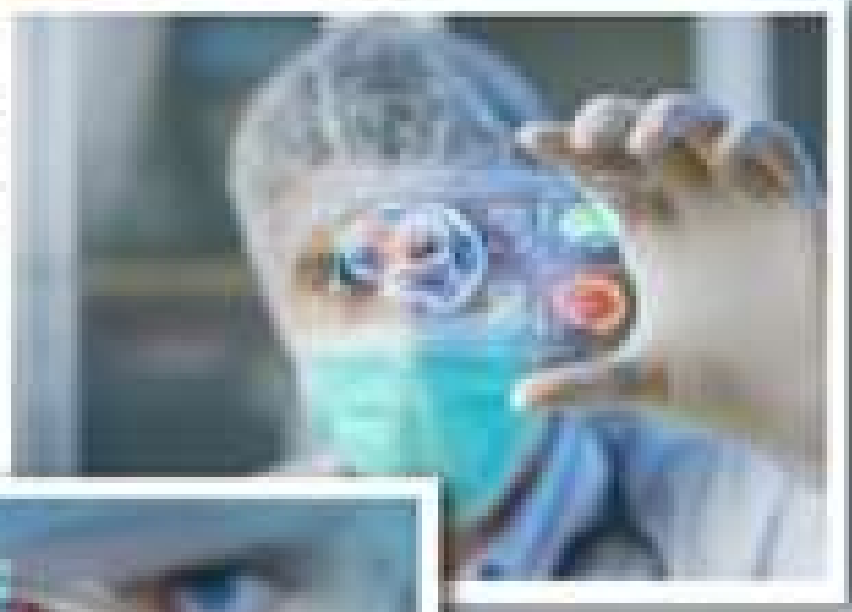
GELECEĞİN MESLEKLERİ

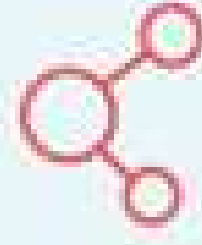
Yükseköğretimde açılan yeni diploma programları, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki ilerlemeler, hızlı dijital dönüşüm ve endüstri 4.0'ın getirdiği birçok yeni inovasyon alanında eğitim vermektedir.

“Geleceğin Meslekleri” adıyla yürütülen proje kapsamında yeni mesleklere yönelik **39 yeni ön lisans ve lisans programı** açılmıştır.

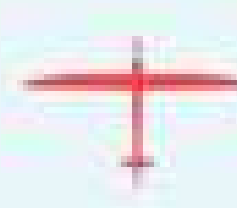
Geleceğin mesleklerine hazırlayan yeni diploma programlarından bazıları:

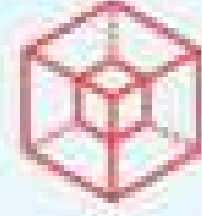
Ön Lisans

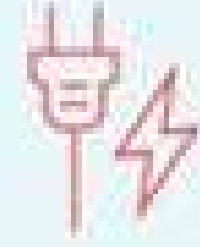
Dijital Medya ve Pazarlama

İnsansız Hava Aracı ve Teknolojileri Operatörlüğü

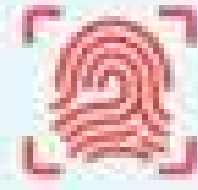

Çok Boyutlu Modelleme ve Animasyon

Hibrid ve Elektrikli Taşıtlar Teknolojisi

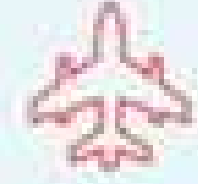
Lisans

Bilgi Güvenliği Teknolojisi

Yapay Zeka ve Veri Mühendisliği

Havacılık Elektronik

Tarım Ticareti ve İşletmeciliği

Doktora

Mikro ve Nanoteknoloji

Göç Çalışmaları

Moleküler Farmakoloji ve İlaç Araştırmaları

İnsan Beyni ve Nörobilim

SINAVA HAZIRLANAN VELİLERE ÖNERİLER

Sınava hazırlık sürecinde hem sınava hazırlanan öğrenciler hem de aile sonucun belirsizliğinden kaynaklanan yoğun bir kaygı yaşamaktadır. Bu kaygıyı sık sık birbirlerine yansıtmakta ve ilişkiler önemli oranda bu durumdan zarar görmektedir. Bu konuda öğrenciler anne ve babalarını, veliler de çocuklarını sürekli şikâyet eder hale gelmektedirler.

SINAVA HAZIRLIK SÜRECİNDE YAŞANAN SORUNLAR

İletişim Kazaları: Sınava hazırlık sürecinde anne ve babaların en sık yakınmalarından biri “Ne söylesek kabahat, çocuğumuzu gergin ve yorgun gördüğümüz zaman kendini bu kadar hırpalama, dünyanın sonu değil, eğer olmazsa önümüzdeki yıl hazırlanma olanağını sana sunacağız dediğimizde çocuğumuz kendisinden umudu kestiğimiz konusunda bizi suçluyor. Sana güveniyoruz, başaracaksın biliyoruz dediğimizde ise benden ne kadar çok şey bekliyorsunuz, herkes benden bir şeyler bekliyor, bu kadar beklentiği nasıl karşılayabilirim, of çok gerildim şeklinde sürekli yakınıyor. Nasıl davranacağımızı bilemiyoruz” yakınmasıdır. Yani öğrenci ile anne babanın bir birlerini yanlış anlama eğilimi bu dönemde artar.

Aşırı Duyarlılık(Tepkisellik veya Alınganlık): Kız öğrencilerde alınganlık, kolay ağlama, odasına kapanma, içedönüklük; erkek öğrencilerde ise kolay öfkelenme, agresif davranışlara sık rastlanmaktadır.

Velinin Kaygısının Yansımaları: Öğrencinin sürekli aynı tempoda çalışması oldukça zordur. Öğrencinin zaman zaman ders çalışma motivasyonunun düşmesi velilerin ders çalışma sistemine müdahale etmelerine neden olmaktadır. Bu müdahaleler öğrenci tarafından sert tepkilere veya hiç çalışmamak gibi pasif tepkilere neden olmaktadır. Ayrıca sınava kısa bir süre kala velilerin de kaygısı artmakta bazen bu kaygıyı yüz ifadelerine bile yansıtmaktadırlar. Bazı öğrenciler “Annemle konuştuk artık kaygılanmama neden olacak ifadeleri hiç kullanmıyor. Ama fark eden bir şey yok, onun yüzüne baktığında kaygıyı rahatlıkla görebiliyorum” demektedirler.

Deneme sınavlarının sonunda velinin yorumu: Deneme sınavlarının sonuçlarının analiz edilip ayrıntılı yorumlanması önemli bir konudur. Ancak bu, PDR Biriminin alanına giren bir konudur. Her deneme sınavının ortalaması, her deneme sınavında her bir dersin net ortalaması farklıdır. Öğrencinin sonuçlarını doğrudan puan ve net olarak bir öncekiyle karşılaştırmak yanlış yorumlara gitmektedir. Ailenin bu konuda PDR Servisi ile iletişim kurması daha doğru olacaktır.

Meslek seçimine müdahaleler: Her aile çocuğu için rahat ve mutlu bir gelecek hayal etmektedir. Ancak çocuğunuzun ileride seçeceği eşi gibi, mesleğini de özgür iradesiyle seçmelidir. İleride çocuğunuz meslek yaşamında yaşadığı en küçük bir sorunun sonunda size “Bu mesleği sizin yönlendirmenizle seçtim, sizin yüzünüzden mutsuzum ve bunun ne yazık ki, geri dönüşü de yok” gibi bir ifade kullandığında kendiniz hiçbir zaman affedemeyebilirsiniz.

PEKİ NE YAPMALIYIZ?

Olağanüstü davranmayın: Sınava hazırlık süresince veya sınava kısa bir süre kaldığında evdeki düzen ve genel hava “Her zamanki gibi” olmalı. Örneğin sınava bir hafta kala annenin çocuğuna en sevdiği yemekleri yapması bile olağanüstü davranma tanımına uymaktadır.

Sorumluluk ve özgüvenin önemi: Öğrenciye sınava hazırlanıyor diye hiç sorumluluk vermemek de doğru değildir. Üstesinden gelemeyeceği sorumluluklar vermek de özgüvenini olumsuz etkileyebilir. Örneğin kendi odasını toplaması, eve ait alış veriş yapmak, sofrayı hazırlama veya toplamak doğal sorumluluklar verilebilir.

Gençlik döneminde olduğunu unutmayın: Sınava hazırlık sürecinde ergenlik döneminin en zorlu dönemleri atlatılmış olsa bile unutmayın ki çocuğunuz ergenlik dönemini henüz bitirmedi. Ondan tipik yetişkin davranışları sergilemesini beklemeyin.

Sevgiyi şartlı sunmayın: Birçok öğrenci sınavı kazanamama durumunda anne ve babalarının kendilerine yönelik sevgi ve güvenlerini kaybedeceklerini düşünmektedirler. “Başarılı olursam beni daha çok severler” düşüncesine öğrencilerimizde rastlamaktayız. Başarılı ya da başarısız her koşulda onların yanında olabileceğimizi onlara hissettirin. Problemleri çözmeye değil anlamaya çalışın.

“Ya olmazsa?” sorusunu birlikte yanıtlayın: “Bu yıl üniversite olmazsa” hangi alternatiflerin gündeme geleceği mutlaka önceden belirlenmeli. Alternatifsizlik var olan olağan gerginlik ve kaygıyı, aşılması güç bir boyuta getirebilir.

“Okursan hem kendini hem de bizi kurtarırsın” türünde kahramanlık rolleri yüklemeyin: Toplumdaki sınıf atlama çabası, ekonomik kaygıları giderme yolu hep “iyi bir meslek” düşüncesini de beraberinde getirmektedir. İyi bir meslek hedefine ise iyi bir lise , iyi bir üniversite yoluyla ulaşma çabası bazen ailelerin çocuklarına kaldıramayacakları sorumluluk türleri yüklemelerine neden olmaktadır.

Huzurlu bir ortam yaratın: Her ailede zaman zaman olağan sayılabilecek tartışma ve çekişmeler olmaktadır. Olağan tartışmalar sağlıklı iletişimin de göstergesidir. Ancak tartışmaların huzuru bozacak düzeye gelmemesine özen gösterin.

Ders çalışma davranışını önemseyin: Az sayıda da olsa bazı öğrencilerimiz ders çalışırken evdekilerin yeterli özeni göstermediğini belirtmektedir. Öğrenci ders çalışırken televizyonun sesini kısmak, daha alçak sesle konuşmaya özen göstermek, onun ders çalışma davranışını önemsemek anlamına gelmektedir.

"Yasaklamak" yerine "kısıtlamak":

Çocuğunuzun tüm yaşamını sadece ders çalışma davranışıyla doldurmasını gelmesini beklemeyin. Dersin dışında her şeyi yasaklamak, başarıyı getirmeyecektir. Ders dışı etkinliklerin bir kısmını öğrenci kendi isteğiyle kısıtlamalıdır.

Anlaşma yapın: Son yıllarda sınava hazırlık sürecinde cep telefonu ve özellikle bilgisayarın bilinçli kullanılmamasının sorun haline geldiğini görmekteyiz. Bu konuda aile bireylerinin yazılı bir anlaşma yapıp uyulacak kuralları beklide esprili bir dille maddeler halinde sıralaması ve imzalaması iyi bir yöntem olabilir.

Güvenin ifadesi: Anne ve babaların "Sana güveniyorum" ifadesini öğrenciler genelde "Senden bekliyorum" şeklinde algıladıklarından. Bu ifadeyi sıkça kullanmak olumlu bir etki yaratmamaktadır. Hatta kaygıyı artırabilmektedir. Eğer çocuğunuzun gerçekten çalıştığını gözleyebiliyorsanız "Ne kadar emek harcadığını görüyorum, hiçbir emek karşılıksız kalmaz" demek daha etkili olabilir.

Üstün beklentiler oluşturmayın: Her çocuk anne ve babası için dünyanın en güzel ve en zeki çocuğudur. Ancak her insanın yeteneklerinin sınırı ve ölçüsü vardır. Öğrenciyi sınırlarının üstünde zorlamak, ulaşamayacağı hedefler konusunda ısrarcı olmak gerginlik, kaygı, başarısızlık, güvensizlik ve mutsuzluk sonuçlarını doğurur.

Bilgili olmaktan çok sağlıklı olmak: Sınava giren öğrencinin önce sağlıklı olması gerekmektedir. Eğer sağlıklı ise bilgilerini kullanabilecektir. Sağlığın başarıdan daha önemli bir değer olduğu unutulmamalıdır. Ancak sınava bir hafta kala anne ve baba bu anlamda fazla kaygılı davranıp çocuğunu bir hafta boyunca eve hapsetmek gibi bir önlem de almaya kalkmamalıdır.

Hazıra alıştırmayın: Bazı anne ve babalar bu dönemde çocuklarının yeni kaygılar yaşamaması için her istenileni yerine getirme çabasına girebilirler. Bu dönemde anne babanın iyi niyetini kötü kullanan öğrencilere de rastlamaktayız.

- Örneğin ihtiyacı olmadığı halde kendisine birden fazla ayakkabı, tişört vb. aldırarak öğrencilerimiz olmuştur. Bunun dışında hazıra alıştırma konusunda yine sık gözlediğimiz bir durum ise annelerin "Yeter ki ders çalışmaya ara vermesin" düşüncesiyle oda servisi gibi çalışmalarıdır. "Meyvesini bile soyup odasına götürüyorum, akşam yatarken ballı sütünü içiriyorum, sabah vitamin ilaçlarını mutlaka veriyorum, dershaneye arabayla bırakıp arabayla alıyorum ama yine de olmuyor, ben nerede hata yaptım" tarzında yakınmalarda bulunmaktadır.
- Aile tarafından bir başka hazır sunum ise hemen hemen tüm derslerden özel ders aldırma eğilimidir. Bir deneme sınavında öğrencinin Matematik netleri düşükse matematik özel dersi, bir diğer deneme sınavında Fizik netleri yetersizse Fizik özel dersi başlatılmaktadır. Öğrenci kendisi hiç çaba sarf etmeden panik nitelikli böyle bir yol da iyi sonuç getirmez. Çünkü birçok öğrencimizin özel ders trafiği içinde boğulduğunu görmekteyiz.

Karşılaştırmalardan uzak durun: Anne babalarda çok sık gördüğümüz bir davranış türü de belki motivasyon amaçlı başvuru, ama asla motivasyon yaratmayan, çocuğun başarısını yakın çevredeki diğer çocukların başarısıyla karşılaştırma eğilimidir. "Komşunun kızı gece ikiye kadar çalışıyormuş, bütün gece ışığının açık kaldığını görüyorum. Üstelik ev işlerinde annesine yardım da ediyor. Onların ekonomik durumları iyi değil, ama çocuk zehir gibi, nasıl da çalışıyor, sen neden çalışmıyorsun anlamıyorum, yediğin önünde yemediğin arkanda, kendine ait odan var, odanda hiçbir eksik yok, her istediğini yapıyoruz ama yine de seni çalıştıramıyoruz" türünde bir konuşma genellikle tartışmayla biter.

Çocuğunuzu sadece kendisiyle karşılaştırmalısınız. Yani önceki başarısı, önceki davranış biçimleriyle şimdiki durumu karşılaştırmak daha olumlu sonuç verecektir. Üstelik çocuğunuzu başkalarıyla karşılaştırdığınız zaman onların da sizi başka anne babalarla karşılaştırma hakkı doğmuş olur.

Sınav yaşamın en önemli olayı değil: Sınavı yaşamın tek ve en önemli dönüm noktası gibi algılamak ve bu şekilde ifade etmek var olan olağan kaygıyı daha da artırır. Sınav yaşamın önemli olaylarından sadece biridir ve bundan sonra çocuğunuzu bir sınavlar zinciri beklemektedir. Yaşamın kendisi, hatta doğum olayı bile bir sınav değil midir?

Eleştirilmesi gereken durumlarda eleştirin, ancak yargılayıcı olmayın.

SINAVA KISA BİR SÜRE KALA

Kitle iletişim araçlarından uzak durun: Sınava bir hafta veya on gün kala genellikle tüm gazeteler, televizyon kanallarında sadece bu konu işlenmekte; sınava yönelik, bilimselliğin tamamen dışına çıkan abartılmış öneriler verilmektedir. Örneğin; özel sınav mönüleri, sınava giderken ne giymek lazım vb. gibi. Dikkat edilecek noktalar gerçekten yıl içinde öğrencilere yeterli ölçüde aktarılmaktadır.

Sınav öncesi “iyi dilek” telefonları için önlem alın: Sınava bir gün kala yakın çevredeki birçok kişi özellikle aile büyükleri, akrabalar iyi niyetle, öğrencilere başarı dilemek amacıyla telefon etme gereksinimi duymaktadır. Ancak iyi niyetle yapılan bu girişim genelde sınava girecek öğrencide ne yazık ki negatif bir etki yaratmaktadır. Bu nedenle, bu tür telefon konuşmalarında anne ve babaların çocuklarını koruma rolünü üstlenmelerinde, çocuklarının bu konuşmalara katılmalarını engellemelerinde yarar vardır.

Mümkünse sınava yalnız gitsin: Daha önce de söz ettiğimiz gibi olağan üstü bir durum varmış gibi tüm aile bireyleriyle sınava gitmek üzere yola çıkmak, ulaşım aşamasında öğrenciye sürekli “Sakın heyecanlanma, sakın ol, soruları dikkatli oku, yanlış yapmamaya özen göster, zamanını boşa harcama, al şu şekeri de ye” gibi önerilerde bulunmak, durumu zora sokmaktan başka işe yaramaz. Çocuğunuza en fazla sınava gireceği okulun kapısına kadar eşlik edebilirsiniz, ancak onunla birlikte sınava giremezsiniz. Çocuğunuzun sınava gireceği okul çok uzak bir mesafede değilse yalnız başına gitmesi idealdir

Mutlaka birisinin eşlik etmesi gerekiyorsa, yaşça kendisine yakın biri; yani abla, ağabey, kuzen gibi bir yakının eşlik etmesinde yarar vardır. Ancak bunların hiç biri olamıyorsa anne veya babadan en sakın yapıda olan kişi gitmelidir. Genel gözlemlerimiz annelerin soğukkanlı olmakta zorlandıklarını göstermektedir. Bu konuda kararı sınava girecek öğrencinin vermesi belki de en doğru çözüm olacaktır. Bu noktada birçok öğrencimiz “Dışarıda beni bir bekleyenin olması gerginliğimi artırıyor” duygusunu dile getirmektedirler.

Rehberlik Servisiyle iletişim halinde olun: Sınava hazırlık sürecinde birçok zorlu dönem, sorun, kaygı ile karşılaşabilirsiniz. Bunları aşmanıza yardımcı olabilmemiz için bizimle iletişim halinde olmanız, sorunları gecikmeden bize getirmeniz problemlerin çözümünü kolaylaştıracaktır.

Başarı, yaşamda tabii ki küçümsenemez bir değer. Ama yaşamın en önemli değeri değil. Mutlu olmanın ise tek yolu hiç değil. Yaşamda en üstte tutacağımız daha önemli değerlerin olduğunu unutmamalıyız.

Kaynakça

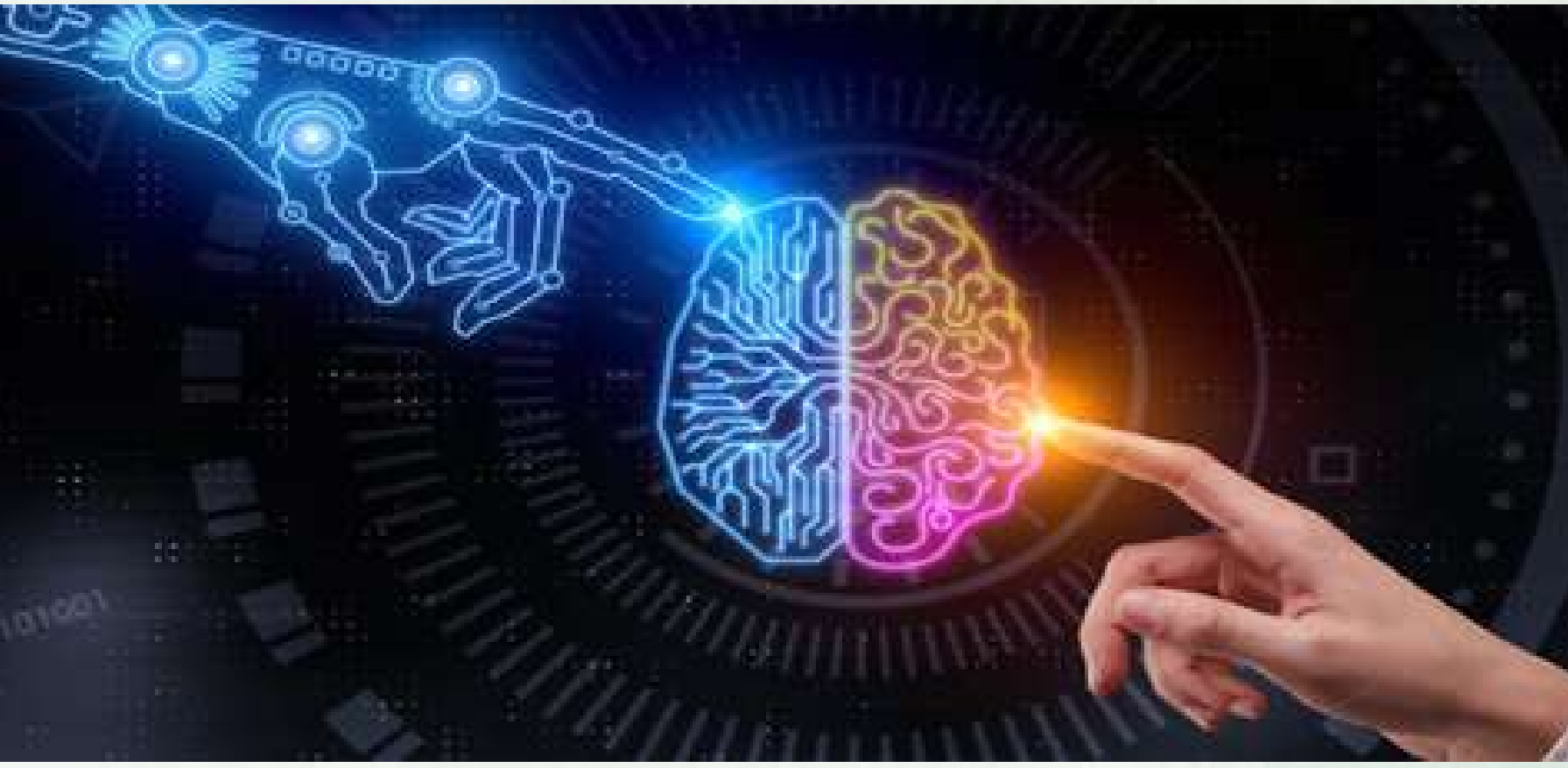
<https://www.rehberlikservisi.net/sinava-hazirlanan-veliler/>

Aysel KATARCI

Besni RAM

Reh.Psk.Dnş.Hiz.Bl.m.Bşk.

YAPAY ZEKÂ EŞİĞİNDE GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE MESLEKLERİN DEĞİŞİM MACERASINDAN HAREKETLE GELECEĞİN MESLEKLERİNE BAKIŞ

“Çocuklarınızı kendi zamanınıza göre değil, onların yaşayacağı çağa göre yetiştirin.
Hz. Ali

Bilindiği gibi insanoğlu gelişim sürecinde avcılık ve toplayıcılık döneminden yerleşik tarım toplumuna geçerken ateşi bulma, atı evcilleştirme, çeşitli madenleri işleme ardından da bitki tohumlarını kullanarak hayat şartları, iklim şartları değişse bile nispeten istikrarlı bir şekilde gıda ve barınma ihtiyaçlarını karşılayabilecek yetenekler kazandı.

Bilgi çağıyla beraber bedenlen çalışma artık yavaş yavaş yerini teknik ekipmanlara, iyi tasarlanmış üretim modellerine, verimlilik kavramlarına bırakmaya başladı. İnsanoğlunun ilk sanayi makinalarını (İngiltere'deki dokuma fabrikaları vs.) gördüğü günden beri aklındaki temel soru “makinalar insanların yerini alırsa” sorusu oldu. Bugüne kadar bu konuda oldukça yol alındı. Önce mekanik, ardından yarı otomatik, sonrasında tam otomatik, elektronik ve dijital ekipmanlar hayatımıza girdi.

Gelişen her teknoloji ardından daha vasıflı insan kaynaklarına ihtiyacı doğurdu.

Artık eğitim almadan, kendini geliştirmeden, bir artı değer üretmeden “ne iş olsa yaparım” döneminin sonuna gelindi. Yapay zekâ ve dijitalleşmenin hüküm süreceği yepyeni bir döneme giriyoruz. Artık kritik soru “makinelere insanların yerini alacak mı?” sorusu değil. “İnsanlar bu yeni dönemde ne gibi vasıflara sahip olurlarsa uyum sağlayabilirler” sorusudur.

Yönetim ve karar verme algoritmalarını kullanan sistemlerin insana göre daha isabetli kararlar alabildiği bir dönemdeyiz. Duygusal sapmalardan uzak, kişisel zaafıların etkisinde kalmadan, tutarlı, veriye dayalı kararlar almada makinelerin insana bariz bir üstünlük gösterdiği bu dönemde var olan pek çok meslek için yolun sonu görünmektedir. Bugün var olan mesleklerin çok büyük bir bölümü önümüzdeki 20 yılda yerlerini bu dönemin ihtiyaçlarından doğmuş yeni meslek ve dallara bırakmış olacaklardır. Bu dönemde de yaşayacak olan meslekler de şekil ve içerik olarak bugünkü hallerinden çok farklı yerlerde olacaklardır.

Bundan yüzyıl önce okuma yazmanızın olması, okunaklı bir yazının olması, basit dört işlem seviyesinde de olsa matematik bilginizin olması bir meslek mensubu olabilmeniz için gerekli şartları karşılayabilirken, bugün durum çok farklıdır. Bugünün dünyasında elinizdeki mühendislik lisans eğitimi aldığınızı belgeleyen diplomanız, iyi düzeyde yabancı diliniz tek başına mühendis olarak iş bulmanız için yeterli görülme-yebiliyor. Çünkü sizinle birlikte aynı işe talip olmuş yüzlerce rakibiniz de bu özelliklere sahipler.

Yüzyıl önce ortaokulu bitirmiş olmanız toplumda okumuş, aydın sayılmanız için yeterli iken günümüzde “eğitimi tamamlamamış” bir kişi olarak adlandırılmanız işten bile değildir. Şu anda tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaşanmakta olan Covid19 (Korona virüs) salgını ile beraber daha önce hiç yaşamadığımız sorunlar yepyeni ihtiyaç ve meslekleri ortaya çıkartacaktır. Virüsler çağı, biyolojik savaş kavramıyla tanışan dünya buna bu konuda yeni yeni uzmanlık alanlarında insan yetiştirerek karşı duracaktır.

Ekmek+Su eşittir hayat günlerinden “ekmek+su+tüm konfor şartları+ hijyen+ para+ sağlık+.....” şartlarına evrildiğimiz bir zaman dilimindeyiz artık. İhtiyaçlar listemiz oldukça uzun ve detaylı bir hal almaktadır. Bu listenin olmazsa olmazlarından birisi de şüphesiz “İnternet” tir. Artık her evde elektrik gibi su gibi zorunlu ihtiyaç halini alan internet tüm hayatımızı yeniden şekillendiren bir etken haline gelmiştir.

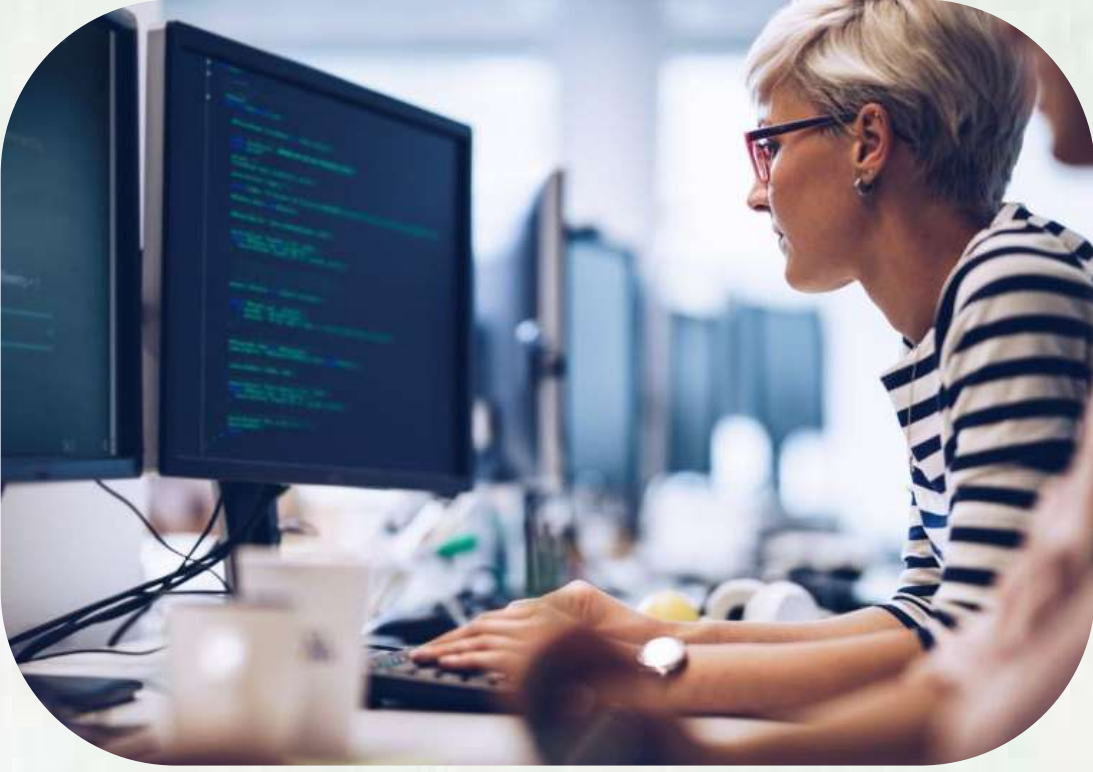
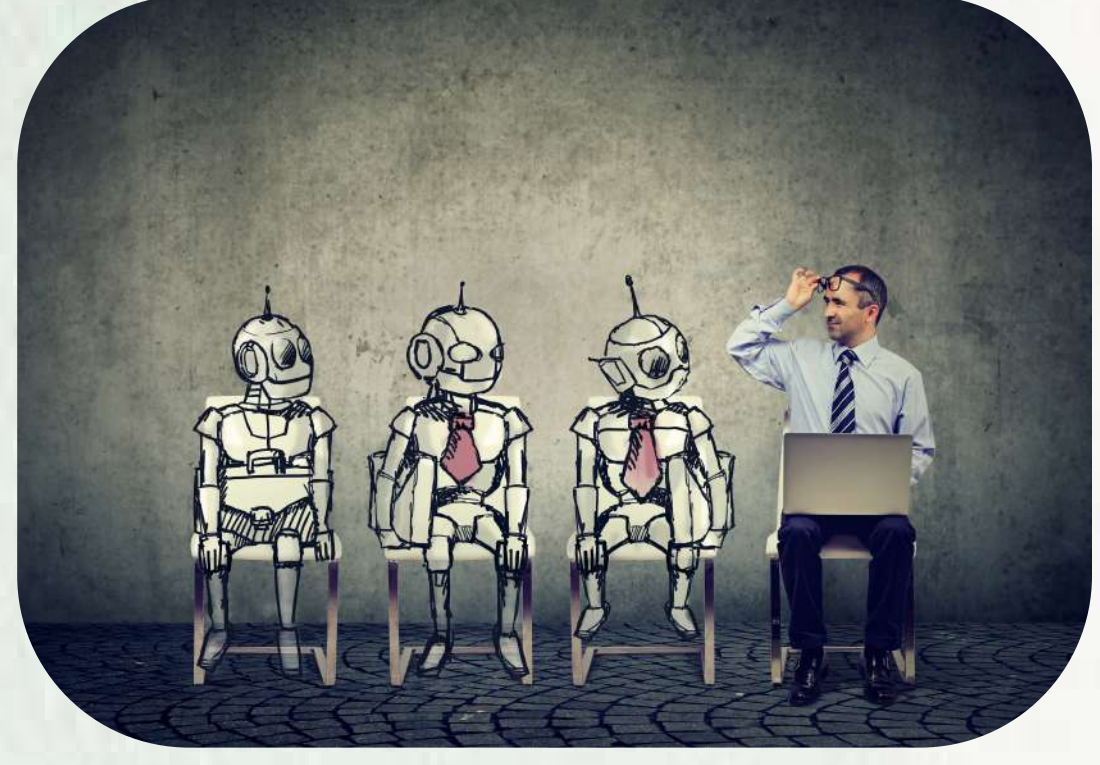
İnternet ve gelişen ulaşım şartlarının doğal sonucu olarak ülkeler arası ilişkiler hiç olmadığı kadar gelişmiştir. Artık herkes dünyanın herhangi bir yerinde üretilen bir ürüne internet kanalıyla ulaşabilmekte, farklı kültürlerden insanlarla iletişim kurmakta, bağlantılar yapmakta, etkilemekte ve etkilenmektedir. Bankacılık ve para sirkülasyonu, uluslararası hukuk ve daha pek çok alan bu dönemde yeni bir anlam kazanacak, yeni bir şekle bürünecektir. Evet, teknoloji inanılmaz bir hızla koşuyor ve bu hızıyla bazı meslekleri arka sıralara itiyor. Üstelik bu durumda sadece teknoloji değil; bilimsel, sosyal, kültürel, çevresel ve ekonomik gelişmeler de oldukça etkili.

Her geçen gün, adını daha önce duymadığımız yepyeni teknolojilerle, yapay zekâ kavramları ile karşılaşılıyor ve bu teknolojiden nasibini almış cihazlarla tanışıyoruz. Biz, bu teknoloji ve cihazlarla tanışıp haşır-neşir olurken; bazı meslekler de “Elveda” diyerek bavulunu toplayıp bilinmeze doğru yol alıyor.

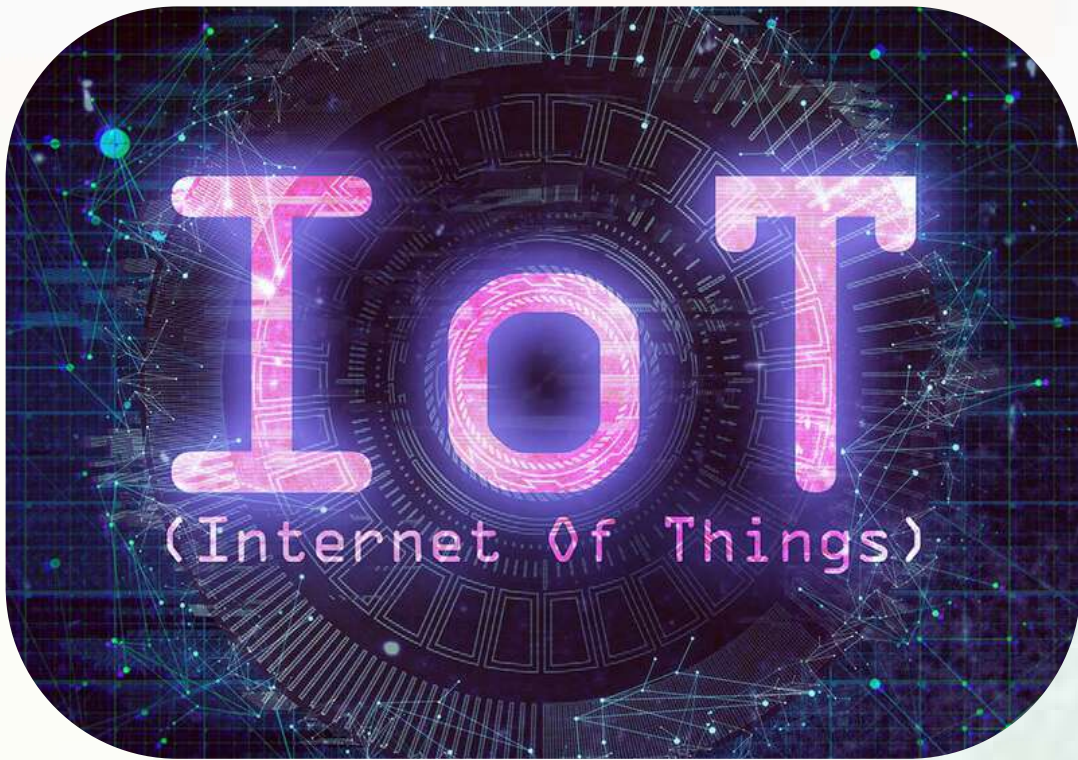
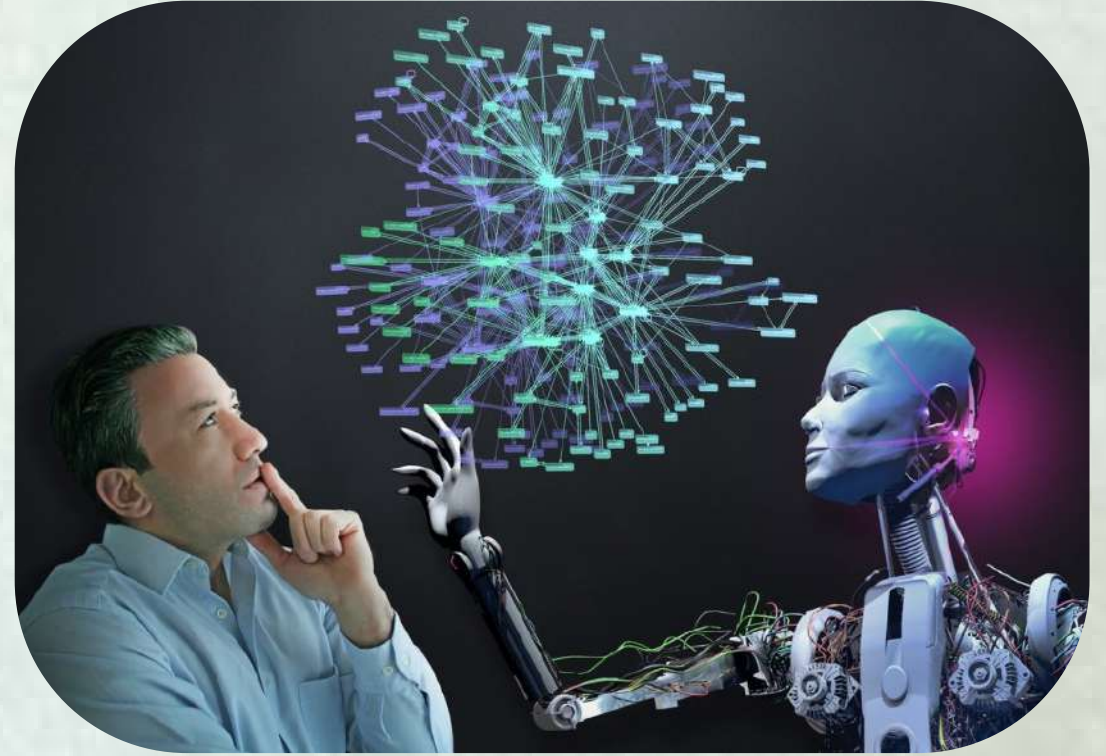
Biz, nasıl hallaçların, semer ustalarının varlığını ancak belgesellerden, tarih kitapları ve resimlerden öğreniyorsak, bizim çocuklarımız da birçok mesleği ancak internetten öğrenebilecekler. Yepyeni iş kolları, “en popüler meslekler”i kökten bir değişime uğratmaya devam edecek.

Ülkemizdeki iş kollarında gerekli olan temel yetenek ve yetkinliklerin % 41'lik bir kısmının 2020'den sonra değişime uğrayacağına inanılıyor. Ayrıca yaygın bir kanıya göre; şu anda 7 yaşına kadar olan çocukların ileride çalışacakları mesleklerin en az yarısı henüz ortaya çıkmadı. Bu da demek oluyor ki, meslekler de büyük bir değişimden geçecek. Dolayısıyla yeni ve popüler mesleklerin neler olacağına geniş çerçeveli bir bakış atma zamanı geldi. Gelin, şimdi geleceğin en popüler mesleklerine birlikte göz atalım:

1- Endüstriyel Veri Bilimci: Endüstriyel anlamda verilerin toplanması ve bu veriler ışığında analizler yapılmasını, üretim süreçlerinin daha doğru ve nitelikli yönetilmesini olanaklı kılan endüstriyel veri bilimciler; özellikle çevrimiçi alışverişin yükselmesi sebebiyle geleceğin popüler meslekleri içinde yer alacaklar.

2- Robot Koordinasyon Uzmanı: Günümüzde, üretim süreçlerinde robotlar kullanılıyor ve robot kullanım oranı günden güne artıyor. Dolayısıyla robotlar, yepyeni mesleklerle tanışmamıza neden olacak. Geleceğin meslekleri arasında en popüler olacaklardan biri ise robot koordinasyon uzmanıdır. Bu uzmanlar, robotların onarımlarını ve bakımının yanında etkili çalışma prensiplerini gözden geçirirler. Böylece robotlara yepyeni beceriler kazandırılabilir.

3- IOT Uzmanı: Nesnelerin interneti olarak bilinen kavramdan haberiniz var mı? IOT olarak kısaltılan bu kavram, etrafımızdaki neredeyse bütün her şeyin internete bağlı olarak işlem görmesini ifade ediyor. Yani, akıllı binalarda yer alan klimalar, alarm sistemleri, güvenlik kameraları ve diğer birçok şey, nesnelerin interneti için başlangıç aşaması. Yakın gelecekte bütün elektronik aygıtları, uzaktan bile olsa internet bağlantısı sayesinde yönetebileceğiz. Dolayısıyla bu alanda çalışacak yetişmiş insanlara ihtiyaç olacak.

4- Veri Dedektifi: Veri dedektifliği, nesnelerin interneti adı verilen teknoloji den ve internet ağlarından elde edilen bilgileri çözümleyerek ilgili kişi ya da kurumlara aktaracak. Çeşitli şirketler, doğru pazarı analiz edebilmek için bu teknoloji den yararlanıyor ve ürün ya da hizmet satışı için buna hatırı sayılır zaman ve para harcıyorlar. İşte veri dedektifliği sayesinde harcanan zaman ve parada tasarrufa gidilebileceğinden bu mesleği geleceğın meslekleri arasında yer alacağını söyleyebiliriz.

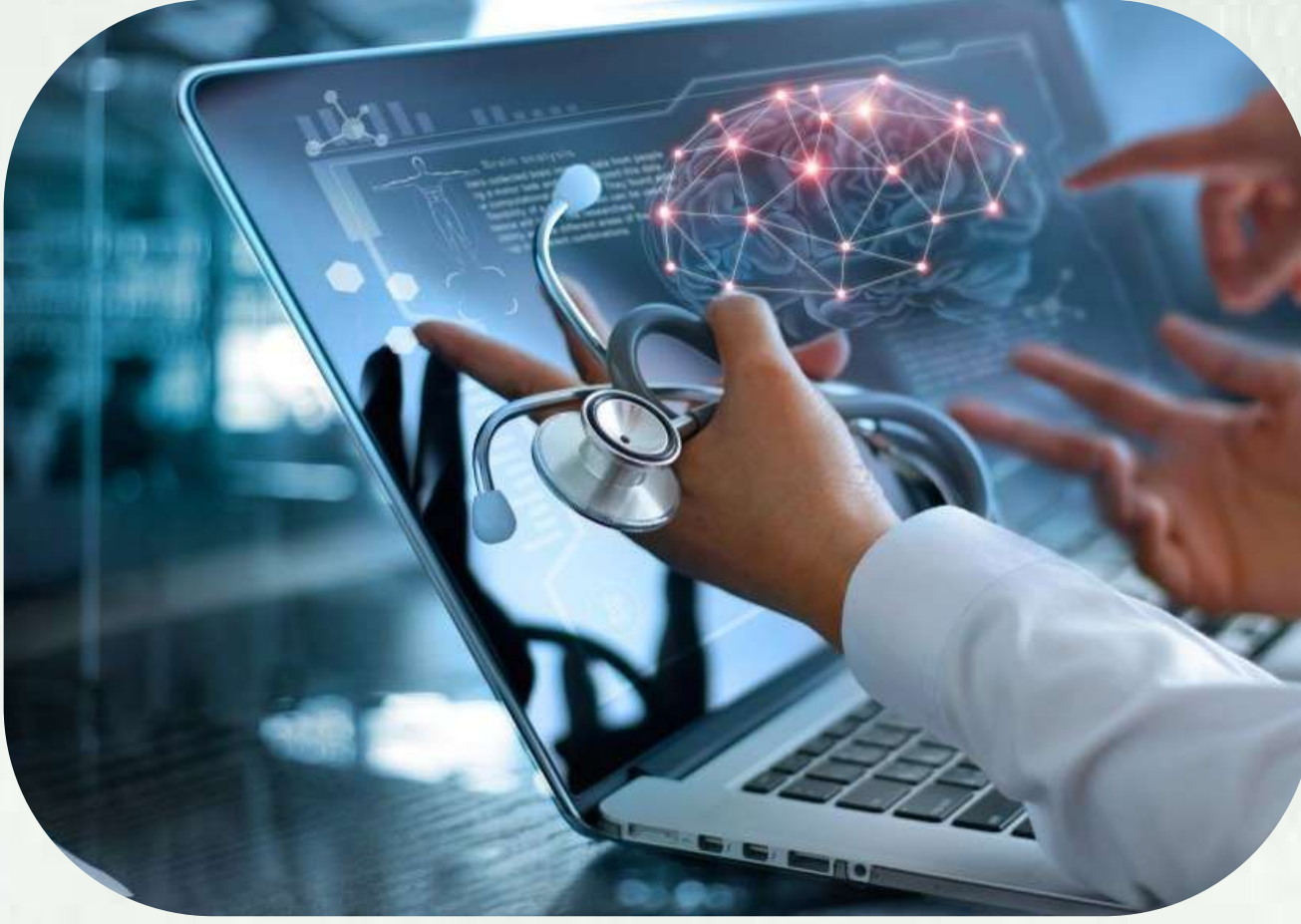

5- Veri Güvenliği Uzmanı: Ebeveynler; hem kendilerini hem de çocuklarını internet ve teknolojinin beraberinde getirdiği istenmeyen sonuçlara karşı korumak için, gelecekte daha çok çaba sarf edecekler. Yakın gelecekte daha sık siber saldırı ifadesini duyacağımıza inanılıyor. Bu tip saldırılar için önleyici çalışmalar yapmak, önemli bilgileri gizlemek ya da gerekli görüldüğü koşullarda ortadan kaldırmak veri güvenliği uzmanlarının işi olacak.

6- Akıllı Şehir Uzmanı: Akıllı evler kadar, akıllı şehirler de artık hayatımızın merkezine yerleşmek üzere. Gelecekte, şehirlerin, sayıları milyonları bulan sensörler (alıcılar) ile donatılması bekleniyor. Bu sensörler elektrik, internet, su, doğalgaz, atık gibi birçok işlem için kullanılacak. Dolayısıyla olası arızalarda görsel zekâ yönünden şanslı olan akıllı şehir uzmanlarına büyük görev düşecek.

7- Yapay Zekâ Uzmanı: Yapay zekâ, sizi korkutmasın! Yakın gelecekte sağlık, teknoloji, üretim gibi alanlar başta olmak üzere birçok farklı yerde yapay zekânın nimetlerinden faydalanmaya başlayacağız. Buna bağlı olarak da yapay zekâ alanında uzmanlara ihtiyaç olacak.

8-Dijital Rehabilitasyon Danışmanı:

Gün içerisinde maruz dijital bilgiler nedeni ile hiç kendinizi bunalmış hissettiniz mi? Günümüzde birçok insan bu şekilde hissediyor. Hayatlarımız sosyal medya ve diğer çevrimiçi aktiviteler etrafında döndükçe, kullandığımız teknolojiye ne kadar bağımlı hale geldiğimizi fark ediyoruz. Bu nedenle gelecekteki popüler mesleklerden biri, insanların

dijital detoks yapmasına yardımcı olarak, bu tür içeriklerden uzak tutan profesyoneller olacaktır. Danışmanlık eğitimi almış kişiler, bu iş için gerekli donanıma en uygun adaylar olabilir.

9-Blockchain Geliştirici: Dijital kripto para birimi Bitcoin'i daha önce duymuş olmalısınız. Peki, Bitcoin'i hayata geçiren ve altında yatan teknoloji hakkında ne kadar şey biliyorsunuz? Bahsettiğimiz teknoloji yani Blockchain teknolojisi, finansal ya da başka türlü işlemleri merkezi olmayan hızlı ve gizli bir şekilde yapmaya yarayan dağıtılmış kripto grafik bir kayıt defteridir. Anlaması biraz zor olsa da, uzmanlar blockchain teknolojisinin internet gibi dünyayı değiştireceğine inanıyor. Bu nedenler blockchain teknolojisinden anlayan, onunla işlevsel hizmetler ve ürünler geliştirebilen uzmanlar, gelecekte büyük bir talep görecektir.

10-Sivil yâda Ticari Drone Pilotu ve Hareket Memuru:

Hükümetler drone kullanımı için en uygun düzenlemeleri yapıyor. Çünkü insanlar uzaktan kumandalı uçabilen dronelarının avantajlarından faydalanmak için yeni yollar geliştirmekten hiçbir zaman vazgeçmeyecektir. Askeri ve eğlence amaçlı kullanımı yaygın olan dronelerin, çeşitli kişisel ve ticari kullanım yolları da her geçen gün artıyor. Örneğin Amazon gibi firmalar, dronerlerin paket teslimatı için kullanılmasına ön ayak oldu.

Fakat dronelar şehirdeki çöpleri temizleme, hava kirliliğini takip etme ve yüksek ya da ulaşılması zor yerlerdeki sıradan işleri yerine getirme gibi amaçlar için de kullanılabilir. Bu nedenle bazı firmalar ve kamu kurumları, kendilerine ait hava taşıtlarını kullanması ve takip etmesi için ekipler oluşturacaktır.

11-Akıllı Bina Teknisyeni: Yıllardan yıla daha fazla ev, bina, ofis ve fabrika otonom teknolojilerin faydalarından yararlanarak ışıklandırma, ısıtma, havalandırma ve güvenlik gibi bina sistemlerini kontrol ediyor. Buzdolabı gibi günlük kullanılan cihazlar da artık nesnelerin interneti teknolojisinin bir parçası olmaya başladı. Gelecekte akıllı binalar şehirleri ele geçirip insanların

otonom teknolojiler sayesinde daha özgür ve rahat yaşamlarını sağlayabilir. Fakat halen bu sistemleri kurabilecek, bakımını ve tamiratını üstlenebilecek yetkin kişilere ihtiyaç duyuyoruz. Yani havalandırma ve ısıtma gibi sistemlerde uzmanlıkları bulunanlar, geleceğin akıllı bina teknisyenleri olabilir.

12-Üç Boyutlu Yazıcı Teknisyeni:

Fütüristlere göre 3 boyutlu yazıcı teknolojisinin henüz sadece yüzeyini kazıyabildik ve bu teknolojinin çok daha büyük bir potansiyeli bulunuyor. Hobiciler, endüstriyel tasarımcılar, biyomedikal mühendisler ve diğerleri, talepler doğrultusunda sürekli yeni şeyler deniyor ve alet edevat, yiyecek, giysi, ev gereçleri, medikal implantlar ile otomotiv, havacılık ve elektronik için parçalar üretiyor.

Bu teknoloji ilerledikçe 3 boyutlu yazıcılar evlerimizdeki buzdolabı ya da mikrodalga fırınlar gibi normal hale gelecek. Nihayetinde ise her ev ve işyerinde bir adet 3 boyutlu yazıcı bulunacak. Bunun sonucunda ise, büyük fabrikaların yerini şehirlerde faaliyet gösteren 3 boyutlu yazıcı ile üretim yapan işletmeler alacak. Yani 3 boyutlu yazıcı bakımı yapan teknik personele olan ihtiyaç fazlasıyla artacak.

13-Artırılmış Gerçeklik Geliştirici:

Gerçek hayat çok mu sıkıcı? Görsel olarak iyileştirmelere, ek bilgilere ve eğlenceli eklentilere mi ihtiyacı olduğunu düşünüyorsunuz? Böyle düşünen insanlar olduğu için, özel güneş gözlükleri, biyonik kontakt lensler ve diğer teknolojiler aracılığı ile, gerçekte gördüğümüz şeylerin üzerine dijital görüntüler ve bilgiler işlemek için

artırılmış gerçeklik teknolojilerinden faydalanılıyor. Her sektöre, etkinliğe ve kamusal alana etki edebilme yeteneği sayesinde, artırılmış gerçeklik gelecekte insanların hem kişisel hem de profesyonel hayatlarına dokunacaktır. Bu nedenle artırılmış gerçeklik geliştiriciler, bahsi geçen teknolojinin güvenli ve etkili kullanım yollarını bulup tasarlamak zorunda kalacak.

14-Kişisel Gizlilik Danışmanı:

Teknoloji evrimleşerek geliştikçe ve her geçen gün hayatlarımıza daha fazla nüfuz ettikçe, kişisel gizliliğimizi korumak da zorlaşıyor. Yüz tanıma sistemleri ve artırılmış gerçeklik teknolojileri geniş kitlelerce kullanıldıkça, bu zorlu savaş daha da karmaşık hale gelecek. Yakında dışarı çıktığınızda insanlar sizin adınızı, yaşınızı, medeni halinizi, çalıştığınız yeri ve

eğer varsa sicil kaydınızı görebilecek hale gelecektir. Bu nedenle sosyal medya ya da diğer teknolojilerin sunduğu önemli faydaları feda etmeden, gizliliğinizi koruyabilecek uzmanlar, gelecekte büyük talep görecektir.

15-Kişisel Marka Danışmanı:

Büyük ve köklü firmalar için bile, kısa dönemli projeler için serbest çalışan profesyonelleri işe alma yönelimi bulunuyor. Bu anlayış gelecekte daha da geniş çaplı kabul görebilir. Öyle ki, fütüristlere göre ileride birçok iş proje bazlı, geçici anlaşmalarla yapılacaktır. Eğer bu durum böyle ilerlerse, çalışanlar kendi markalarını geliştirmek ve sürekli kendilerini tanıtmak zorunda kalacak.

Kişisel marka danışmanları bu noktada devreye girerek çalışanların sanal ve kamusal kimliklerini, profesyonel ünlerini geliştirerek onları rekabetin önünde tutmaya yardımcı olacaklardır.

16-Robotik Hizmetler Teknikeri:

Önümüzdeki on yıl içerisinde hemen her ev çamaşır, bulaşık, yemek, temizlik ve çim biçme gibi görevlerde kullanacağı gelişmiş robotlara sahip olacak. Fakat bu robotlar her zaman düzgün bir biçimde çalışmayacaktır. Bu nedenle yetkin teknisyenlere, hacklenmiş, bozulmuş ya da tamamen çökmüş olacak olan bu robotları tamir etmek için ihtiyaç duyulacak. Aslında robot teknikerleri elektrikçi, tesisatçı ya da otomobil tamircisi gibi beceri gerektiren ve kabul gören bir iş olacaktır.

17-Uzaktan Sağlık Mühendisi: Robotik ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi, ileride bir gün doktorların ya da diğer sağlık personelinin, hastanın yanında olmadan teşhis koyabilmesine imkân verecek imkânı doğuracaktır. Teknoloji şimdiden uzaktan, robot yardımı ile ameliyatı mümkün kılacak kadar gelişti bile. Gelecekte uzaktan sağlık mühendisleri, hastaların dünyanın herhangi bir yerindeki, herhangi bir doktor tarafından muayene edilip tedavi edilebilmesine imkân veren yenilikler geliştirecek gibi görünüyor.

18-Kentsel Tarım Uzmanı:

Her yıl kentsel nüfus kabul edilemez bir oranda büyüyor. Bu da 2050 yılına kadar kentsel nüfusun iki katına çıkacağı ve dünya genelinde 5,2 milyar insanın kentlerde yaşıyor olacağı anlamına geliyor. Dahası, günümüzde kullanılan tarım tekniklerinin çoğu, doğal hayata zarar veriyor. Bu nedenlerle şehirlerin sürdürülebilir olması, suda tarım ve dikey

tarım gibi yöntemleri kullanarak kendi yiyeceğini üretebilmesine bağlı hale gelecek. Hayatta kalmalarının kendi yiyeceklerini üretmekten geçtiğini fark edecek olan şehir sakinleri, profesyonel kentsel tarım uzmanlarına ihtiyaç duyduklarını fark edecek

19-Nano Teknoloji Mühendisi: Maddeyi atom veya molekül düzeyinde manipüle etmek, geniş bir yelpazede yenilikleri hayal etmemize ve tasarlamamıza imkân verecek. Örneğin inşaat alanında kendini kopyalayan nano yapıların, insan vücudunda ise bağışıklık sistemine yardımcı olan nano robotların kullanılması, bu alanda çalışan birçok uzmanın kafasındaki ilk fikirlerden. nano teknoloji hâlihazırda gelişmiş malzemelerin üretilmesi için kullanılıyor.

bu malzemeler ise elektronik ve kıyafet gibi tüketim ürünlerinde kullanılıyor. Bu teknoloji olgunlaştıkça, nano teknoloji mühendisleri de, ortaya koydukları tasarımların çevreye ve insana zarar vermeyen parçalar olduğundan emin olmak zorunda kalacak

20-Biyomekanik Teknisyeni:

Biyonik uzuvlar gün geçtikçe daha gelişmiş hale geliyor. Bir gün, herhangi bir engeli dahi olmayan insanların, süper güçlere sahip olmak için bu biyonik uzuvları talep etmesi ihtimal dâhilinde. Fakat son derece karmaşık yapıya sahip biyomekanik teknolojisi, sadece işin ehli uzmanlar tarafından tamir edilebilir, güncellenebilir ya da çalıştırılabilir. Bu da bahsi geçen uzmanlar için yüksek talep olacağı anlamına geliyor.

21-Genetik Mühendisi: Elle

şekillendirilmiş ya da isteğe göre tasarlanmış bebekler şu anda hepimizi rahatsız edebilecek kavramlar olsa da, gelecekte genetik mühendisliğinin gelişmesi ve bu alanda faaliyet gösteren firmaların sonuçları göstererek reklam yapmaları, halkı konuya daha anlayışlı bir tutum sergilemesi için cesaretlendirebilir.

Dahası bu gelişmeler şu anda savaştığımız birçok hastalığa tedavi sunabilir ve hatta yaşlanmayı yavaşlatabilir, belki durdurabilir bile. Tüm bunlar, hükümetlerin bastırılmış taleplerden faydalanacak endüstri ile ilgili ne gibi yönetmelik ve kanunlar belirleyeceğine bağlı olarak değerlendirilmeli.

22-Teknoloji Ahlâkbilimcisi: İnsanoğlu halen bir şeyi sırf yapabildiği için yapmak zorunda olmadığını öğrenebilmiş değil. Ahlakbilimciler, bu konuda bizi zor yoldan öğrenmekten kurtulmaya yardım ederler. Ahlâkbilimciler bize cevaplaması güç, teknoloji ile alâkalı soruları irdelememiz konusunda yardımcı olacaklardır.

Örneğin genetik olarak tasarlanmış bir bebek yaratmalı mıyız? Laboratuvar ortamında geliştirilen, yetiştirilen ve hayata getirilen bir bebeğin sorumlusu kim olacaktır? Yapay zekaya sahip robotlara bizimle aynı hakları vermeli miyiz? Diğer insanlarla ilgili ne kadar bilgi edinmeye hakkımız var?

23-Sanal Gerçeklik Tasarımcısı:

Birçok insan seyahat etmeyi ve daha önce görmedikleri yerlere gitmeyi sever. Fakat yeni yerler görmek ve deneyimlemek için fiziksel olarak seyahat etmek zorunda değilsiniz. Yaratılan sanal dünyalar ve destek teknolojileri tümüyle sizin deneyimlerinizi geliştirmek ve tüm duyularınızı kullanmanızı sağlamak sağlamak üzere geliştirildi. Birçok sanal gerçeklik kullanıcısı, gerçek dünyada yaşayamayacakları maceralarda

yanlarında olan diğer kullanıcıların sanal karakterlerine karşı derin bağılılık hissediyor. Bu teknoloji geliştikçe, gerçeğe fantezi arasındaki çizgi de incelenecek. Bu nedenle yetenekli sanal gerçeklik tasarımcıları, daha gelişmiş, daha gerçekçi ve hayal gücü yüksek sanal deneyimler yaratmaları için yoğun talep ile karşılaşacaktır.

24-Problem Çözme Rekabeti Yöneticisi:

Bazıları, insanlığı ilgilendiren en büyük XPRIZE vakfı, yetişkin okur yazarlığı, güvenli problemlerin büyük ödüller vaat eden çevre, uzay araştırmaları, küresel eğitim, rekabetler yaratılarak çözülebileceğini yapay zekâ, temiz suya erişim, okyanus düşünüyor. Teşvik edilerek normalde var araştırmaları ve karbon emisyonu ile olmayacak akıllı ve yaratıcı insanlardan mücadele gibi konularda çeşitli rekabet oluşacak ekiplerin, yoğun araştırma ve ortamları sunmakta. Bu türden rekabetler geliştirme faaliyetlerinde bulunacağı artmaya meyilli ve nihayetinde, bahsi geçen varsayılıyor. XPRIZE muhtemelen, bu tür teşvik organizasyonları üretecek ve düzenleyecek edici rekabetin en bilinenlerinden biridir. insanlara ihtiyaç duyulacak.

25-Sentetik Biyoloji Mühendisi:

Bu alanda çalışan bilim insanlarının şimdiden, laboratuvar ortamında et ürettiklerini ve bu eti elde etmek için hiçbir çiftlik hayvanının yetiştirilip öldürülmesine gerek olmadığını biliyor muydunuz? Sentetik biyolojinin şaşırtıcı potansiyeli göz önüne alındığında, bu başarı buzdağının sadece görünen yüzü denilecek kadar küçük kalıyor. Moleküler biyoloji, fizik, kimya ve mühendislikteki bilgileri sayesinde, bu alanda çalışan insanlar nihayetinde her çeşit yapay organizmayı üretebilmeye ya da var

olanları tekrar başlayacak ve bu sayede tıp ve endüstri alanlarında henüz kimsenin hayal dahi etmediği çığır açıcı buluşları bize sunabilecek.

26-Proje Bazlı İnsan Kaynakları

Yöneticisi: Firmalar proje bazlı işe alımlara yöneldikçe, bu alanda uzmanlaşmış ve projeye göre en uygun ve donanımlı serbest çalışanı bulup koordinasyonlarını sağlayabilecek uzmanlar daha fazla talep edilir hale gelecek. Dahası, firmalar stüdyoların filmleri için yönetmen bulmasına benzer şekilde insan kaynakları yöneticisi işe almaya başlayabilir.

Proje direktörü olarak anılacak bu profesyoneller, belirli projeler için kendi takımlarını kurma sorumluluğunu üstlenerek serbest çalışanlarla anlaşabilir. Bu alanda faaliyet göstermeye aday kişilerin insan kaynakları alanında sahip olacakları becerinin yanı sıra, proje yönetimi konusunda da bilgi sahibi olmaları gerekebilir.

27-Hava Durumu Kontrol

Mühendisi: İklim değişikliği şimdiden birçok kuraklık, su baskını ile çeşitli sert ve beklenmedik hava olayına neden oldu. Fakat iklim bilimi ilerledikçe, hava durumunu güvenli ve etkili bir biçimde manipüle etme ihtimali ortaya çıkabilir. Jeomühendislik şimdiden küçük ölçekte kullanılıyor. Küresel ısınmanın etkilerini tersine çevirmek mümkün olmasa da, bu sayede bazı bölgelerin tamamen yok olmasını engelleyecek fırsatımız olabilir. eğer bu alanda yeterince ilerleme kat edilebilirse, geleceğin en değerli meslekler arasında havayı kontrol etmek önemli bir yer edinebilir.

28-Kullanıcı Deneyim Tasarımcısı:

Kullanıcı deneyim tasarımcısının görevi, bir ürün ya da İnternet sitesinin kullanıcıya neler hissettireceğini belirlemek. Bu tasarımcılar elde ettikleri verilerle kullanıcının hislerini ve ihtiyaçlarını belirleyip eğlenceli dijital bir deneyim geliştirerek hizmete sunacak. Kullanıcı deneyimi tasarımcıları kendileri de ürün ve siteleri test edip müşterinin istekleri doğrultusunda hareket edecek. Mobil teknolojilerin ve İnternetin durmaksızın gelişmesi, bu melek dalına

talebi arttıracaktır. Günümüzde bu alanda çalışanların ortalama maaşı 93,500 Dolar civarında ve artmaya devam ediyor

29-Müşteri Hizmetleri Yöneticisi:

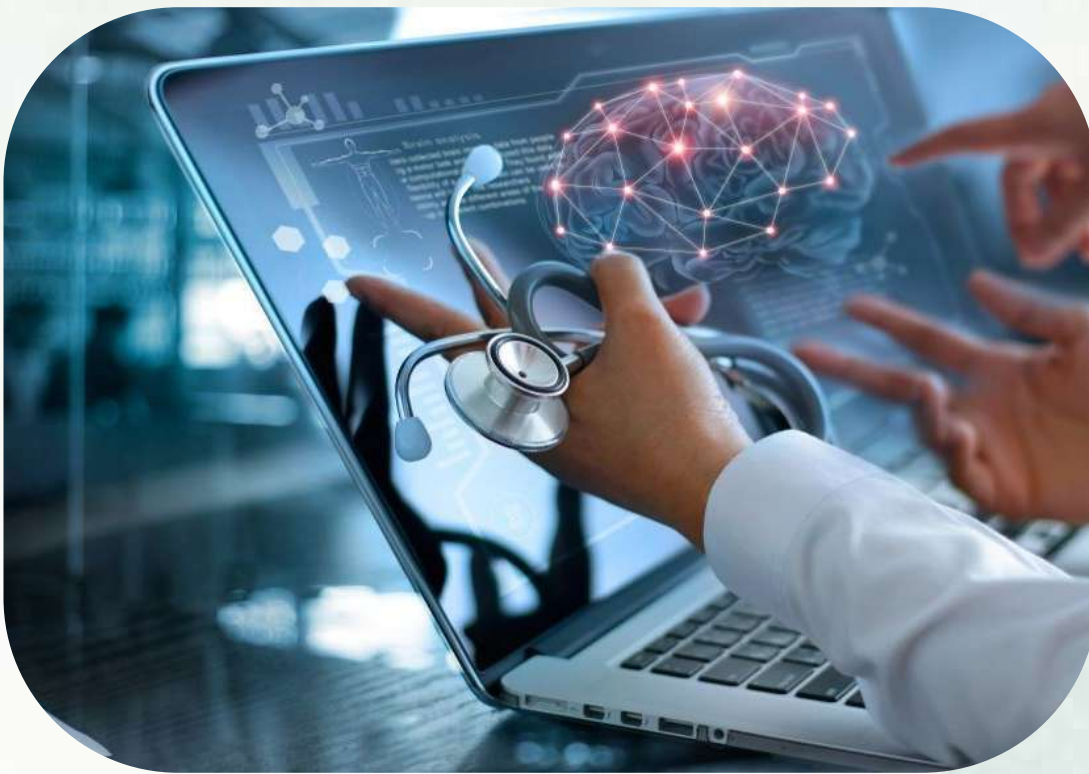
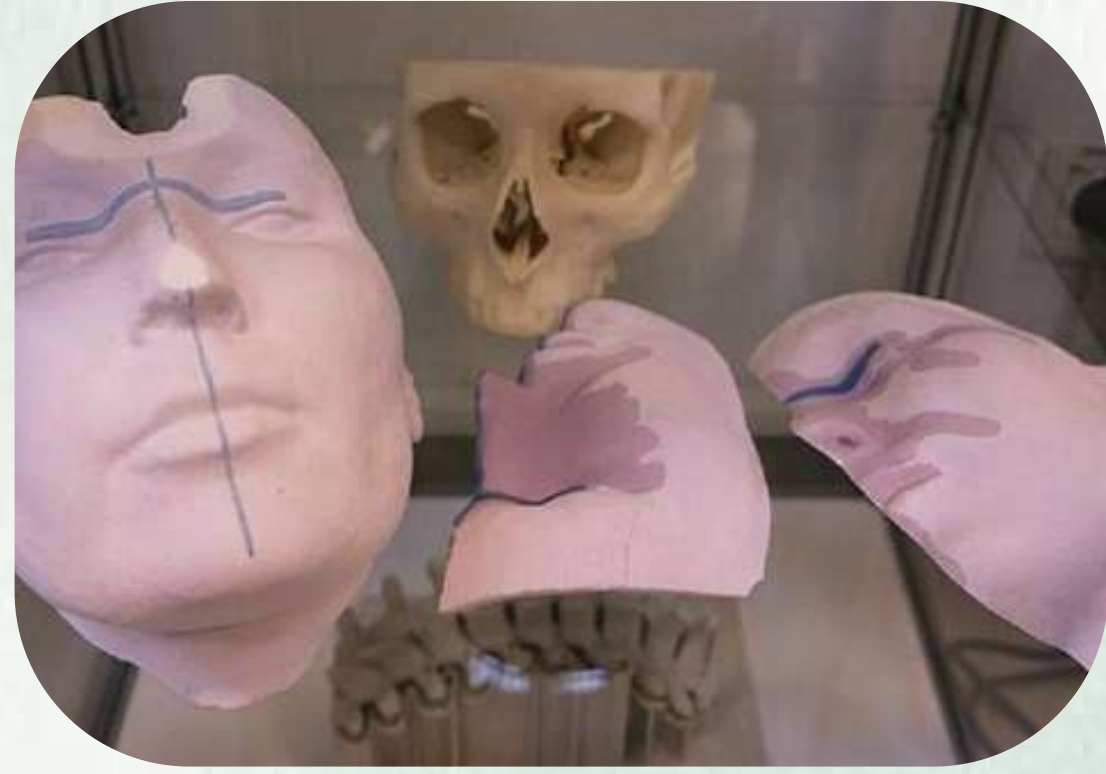
Bu meslek dalındaki kişiler, müşteri hizmetlerinden sorumlu uzmanlardan oluşan bir ekibi yöneterek büyüyen ve müşteriler tarafından şikâyet edilen problemlere çözüm bulmada yardımcı oluyor. Ekip performansını denetleyen bu yöneticiler, diğer departman yöneticileri ile de sıkı ilişki içerisinde çalışıyor.

Telefonla yardım hattı başta üzere müşteri hizmetlere her geçen gün daha fazla önem kazandığı için, bu alandaki uzmanlara talep artacaktır. 2026 yılına kadar bu sektörün yüzde 5 büyümesi beklenirken, yönetici ihtiyacı da artacaktır. İyi insan ilişkilerinin olmazsa olmaz olduğu bu meslekte, ortalama yıllık maaş 45,250 Dolar seviyelerinde.

30-Özel Tasarım Vücut Parçaları Üreticisi:

Bir gün, organ bağıışı için uzun listelerde yıllarca beklemek tarih olacak. Doktorlar, hastanın hücreleri kullanılarak 3 boyutlu yazıcı ile üretilen organların siparişini verebilecek. Üstelik hâlihazırda, bilim insanları laboratuvar ortamında başarılı bir şekilde kalp

karaciğer ve böbrek üretebildiler. Dahası, deri, kulak ve diğer dış organlar bile laboratuvarında üretilebildi.

31-Beyin İmplant Uzmanı: İnsan beyni inanılmaz bir şekilde karmaşık fakat, insanoğlu beynin nasıl çalıştığını anlama konusunda çoğumuzun bildiğinden daha hızlı bir şekilde aşama kaydediyor. Nörobilimin hızla gelişmesi ve bilgisayar teknolojilerindeki inanılmaz yenilikler bir araya geldiğinde, tahmin bile edemeyeceğimiz olasılıklar karşımıza çıkabilir.

Bir gün insan beynine takılabilecek özel bilgisayar çipleri sayesinde, sanal telepati, hafıza güçlendirme, hastalık kontrolü, duygu durumu düzenleme ve felç tedavisi gibi daha birçok fayda sağlanabilir.

YAKIN BİR GELECEKTE TÜM İŞVERENLERİN İŞ İLANLARINDA ARAYACAĞI BAZI NİTELİKLER

1-Metropol yaşamına adapte olabilen: Kentlere olan göçlerin oldukça arttığı, çoğu şehrin metropol olma yolunda hızla ilerlediği günümüzde, bu hızlı değişimin de planlanması ve yönetilmesi gerekiyor. “Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi”, tam da bu noktadaki önemli bir eksiği tamamlayarak geleceğin prestijli meslekleri arasında yerini alıyor.

2-Küreselleşen dünyaya yön veren: Küreselleşmenin etkilerini hemen her alanda hissetmeniz mümkün. Bu büyüme iç ve dış ticarete taleplerin karşılanması aşamasındaki ihtiyaçları da arttırmakta. Uluslararası ithalat ve ihracat hacminin hızlı bir şekilde büyüdüğü günümüzde “Gümrük İşletmeciliği” önümüzdeki yılların gözde meslekleri arasında gözüküyor.

3-Teknolojiyi yetkin biçimde kullanabilen: Bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeleri yakından izleyen, hatta bizzat bu gelişmelere öncülük eden mesleklerin önümüzdeki yıllarda önemlerini giderek arttıracakları günümüzde de görülen bir gerçek. Genel adıyla literatürde “Bilişim Sistemleri ve Teknolojileri” olarak geçen ve geleceğe yön veren mesleklerden bazıları ise; “Sistem Tasarımcı ve Yöneticisi”, “Ağ Yöneticisi”, “Web Tasarımcısı”, “Programcı ve Yazılım Geliştiricisi”

4-Sağlık biliminde öncü: Sağlık sektöründeki gelişmeler de teknoloji ile paralel olarak ilerlemesini ilerleyişini sürdürüyor. Kalp pilleri, yapay organlar, diyaliz makinesi gibi tıbbi cihazların tasarımı ve üretilmesi üzerine çalışan “Biyomedikal Mühendisliği” gelecekte de önemini arttıracak bölümlerden biri.

5-Hayal gücünü ve yaratıcılığını kullanan: Robotların işinizi elinizden almasında endişeleniyorsanız, daha yaratıcı olmaya çalışın. Zira ne kadar yaratıcı olursanız, robotların sizin işinizi yapabilmesi o kadar güçleşir. Robotlar hesaplamada ve problemleri belirlemede sizden daha başarılı olsa da, iş orijinal içerikler yaratmaya, kalıpların dışında düşünmeye ve soyut düşünmeye geldiğinde, halen sizden çok gerideler. Teknolojik gelişmeler ile birlikte geleceği belirleyen en önemli unsurların başında “yaratıcılık” gelmekte.

Sürekli değişen ve gelişen teknolojik aletler, günlük hayatımızda kullandığımız araç-gereçler ve daha nicelerinin tasarımını ise günümüzün ve geleceğin mesleği olarak gösterilen “Endüstri Ürünleri Tasarımı” yapıyor.

6-İnsan ilişkileri gelişmiş Olan: Gelecekte bir gün robotlar her şeyi ele geçireceği için, insanlar olarak birbirimize daha sıkı bağlanmalıyız. Geleceğin istihdam pazarında başarılı olmak için, insanları ve robotları nasıl yöneteceğinizi öğrenmeniz, bunu yaparken de kendi duygularınızla yüzleşmeniz, empati kurmanız ve karşınızdakini dinlemeniz gerekecek.

7- Disiplinler Arası Bilgi: Gelecekteki mesleğiniz, gelecekte karşınıza çıkacak problemlere yaratıcı çözümler sunabilmeniz için, birçok farklı alandan sahip olduğunuz bilgileri kullanmanızı gerektirecek. Dikkatinizi çeken hemen her konu ile alakalı, okuyabildiğiniz kadar fazla şey okuyup mümkün olduğunca fazla şey öğrenmeye çalışın. Üniversitede okuyorsanız, tamamen farklı bir alanda çift anadal ya da yan dal yapmaya çalışın. Bunun uzun vadede çok işinize yarayacağını garanti edebiliriz.

8- Zihinsel Esneklik ve Karmaşık Problem Çözebilme Becerisi Olan: Gelecek, hiç deneyimlemediğiniz bir dünyada, hiç görmediğiniz problemleri karşınıza çıkaracak. Bu problemleri çözmek için gereken zihinsel esnekliğe sahip olup sınırların dışında düşünebilmeli, büyük resmi görmeli ve her şeyi

farklı bir şekilde sınıflandırarak çözüme ulaşabilmeniz gerekecek. Neyse ki bu beceri geliştirilebilir ve tek ihtiyacınız olan pratik yapmak.

9-Eleştirel Düşünceye Sahip: Teknoloji sayesinde bugünün işlerinin birçoğu otonom hale geçecek olsa da, muhtemelen teknolojinin sizin için eleştirel düşünce sergilemesini istemezsiniz. Gelecekte de tam olarak bu beceriniz işinize yarayabilir. İleride sürekli farklı durumları analiz etmeniz ve mantığa dayalı farklı çözüm yolları düşünmeniz gerekecek.

IO-STEM (Science, Technology, Engineering, Maths) Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik: Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik alanındaki işlerin şu anda fazlaca popüler olması, gelecekte bu alanların unutulacağı anlamına gelmiyor. Teknoloji geliştikçe, sizin de daha ileri seviye STEM becerilerine ihtiyacınız olacak. Bunun yanı sıra kodlama da önemli bir gereklilik. Kodlamayı öğrenmeniz faydanıza olacaktır.

II-SMAC (Social, Mobile, Analytics, Cloud) Sosyal, Mobil, Analitik ve Bulut: STEM'i daha önce mutlaka duymuşsunuzdur, fakat SMAC nispeten daha az bilinir. Bu kısaltmadaki becerileri ve platformları öğrenmeniz, gelecekteki iş piyasasında bir adım öne çıkmanıza yardımcı olacaktır.

KAYNAKÇA:

<https://yokatlas.yok.gov.tr/meslek-anasayfa.php>

<https://www.yapayzekatr.com/2020/01/06/yapay-zeka-ve-kullanim-alanlari/>

<http://www.pervinkaplan.com/detay/yok-gelecegin-mesleklerini-acikladi/7322>
geleceğin meslekleri pdf manavgatram

SERAP ÜNAL
BESNİ RAM
PSİKOLOJİK DANIŞMAN/REHBER ÖĞRETMEN

*Bir insan hiçbir zaman,
nereye gittiğini bilmediği
zamanki kadar
uzun yol gidemez.*

Oliver Cromwell

besniram

İletişime Geçin
BESNİ RAM

04163182060

*Yeni Besni Mah.
Kurdini Sok.BEV İlkokulu Binası
Rehberlik Hizmetleri Bölüm
Başkanlığı*